

н р о м о
НЕБА

ціна **4** грн.
половину отримує
вуличний
продавець

Хто хоче Бога?
№ 4, березень 2009

Тарас ПРОХАСЬКО

Сергій ЖАДАН

**Ірина
Шувалова**

**Павло
Коробчук**

**Микола
Шпаковський**

Хто хоче Бога?

«Господи, Ти створив нас для Себе і наше серце не відпочине, поки не заспокоїться Тобою» (св. Августин)

Коли починаємо жити і мріяти про майбутнє, то ставимо собі амбітні цілі. Досягаємо їх переважно шляхом важких зусиль.

Але часто, коли приходимо до мети, вонатішиться насвєжене так як сподівалось, чогось завжди не вистачає... Чому?

Чи може ми дійсно створенні так, як писав св. Августин... Може усі наші досягнення – це проміжні станції на довгому і сповненому несподіванок шляху до Бога? До Бога, як кожен з нас його розуміє.

Кожен раз після проходження станції, ми душею бачимо нове, оновлене обличчя таємничого і жаданого Бога і знову неустанно йдемо, часом забуваючи для чого все це, часом сходячи з дистанції, потрапивши в оману і блуд...

А коли приходить розпач – це Він, такий як ми його розуміємо, пропускає промінчик крізь темряву наших розчарувань і оживляє нашу душу для продовження шляху.

Коли ми пройшли багато, раптом приходить мудрість, усвідомлення, що все це насправді дуже просто і не потребує незбагнених звершень...

Бог простий. Він хоче довіри і дитячої чесності. Це дуже стає зрозумілим, коли хтось з наших близьких у лікарняному ліжку готується до Святого переходу у незбагнено таємничий Світ і коли його шлях прийшов до кінця, де все тільки починається...

Хто хоче Бога?

Кожен з нас.

Де найлегше його знайти?

Можливо в очах людини, яка страждає і потребує нашої допомоги?

Підійдіть до неї ближче, прислухайтеся. Він обов'язково там буде. Він перебуває у людях ззовні нещасних.

Через те вони багатші від нас - бо мають Бога.

Олеся Саноцька

Олеся Саноцька. Хто хоче Бога?	2
Життя - це боротьба	3
Наше опитування	4
Новини	5
Прогноз погоди від Максима Ольги	5
Максим Ольга. Без допомоги	6
Мар'яна Соха. Що потрібно бездомному?	7
Юлія Новобранець, Юліана Паранько. Прийшов, побачив, нагодував.	8
Сергій Біличенко. Лист з Дніпропетровська	10
Тарас Кушнір, Олеся Саноцька, Володимир Мєліхов. Мужність змінитися	13
отець Тома Кушка. Неповносправність не відбирає права бути щасливим, радіти життю, і розділяти цю радість з іншими	16
Олена Птуха. Несподівана цінність.	17
Олеся Саноцька. Допомогати, перебувати і любити в Емаусі Оля Жаровська. Крокуючи до Емаусу	18
Тетяна Метик. Без м'яса	19
Без Ознак Мистецького Життя Тарас Прохасько	20
Сергій Жадан. Педагогічна поема	22
Денис Шашенок. Гральні автомати	23
Григорій Семенчук. Сучасна українська культура як привид Сковороди	24
Максим Ольга. Всі, хто того дня, Або фашизму не буде!	25
Рожевий слоник.	26
Павло Коробчук. Бог – це бомж.	28
Ірина Шувалова. Господь Блог.	29
Юрко Синенький Вірші	29
Микола Bareth Шпаковський. Різдвяне диво.	30
Альбіна Позднякова. Дитяча безпритульність чи відчуття дому. Тетяна Метик. Толерантність – це...	31
огляд ЖЖ	32
рецензії КНИГИ	34
рецензії КІНО	35
ПАНКИ в МІСТІ	36
як ви можете допомогти бездомному	37

Свідectво про державну реєстрацію ЛВ № 860/113 від 16.04.2008р.
Тираж – 2 000 примірників
Засновник – ЛМГО «Спільнота взаємодопомоги «Оселя»
м. Львів-Винники, вул. І.Франка, 69
тел/факс 8 (032) 2963303, e-mail: prosto_neba@yahoo.com

Випусковий редактор – **Мар'яна Соха**
Дизайн і верстка – **Оксана Васьків**
Фото на обкладинці та на стор. 20-21 – **Ростислав Шпук**

Над номером працювали – **Максим «Ольга» Лішенко, Грицько Семенчук, Тетяна Метик, Олена Птуха, Тетяна Вільчинська**

ЖИТТЯ - ЦЕ БОРОТЬБА

*Василь, 44 роки
Не має дому 5 років
4 лютого, середа*

7.00 встав на горищі на Пасічній у ніші під ліфтом. Поснідав хлібом, сиром, водою і пивом. Закурив.

8.00 зачекав поки розвидніється і поїхав в центр жебракувати.

9.00 приїхав на Митну, просив в депутатів, але вони скупі – грошей не дають

10.00 пішов через Підвальну в центр, просив грошей в перехожих, заробив 20 грн

12.00 напросив грошей, пішов в кафе на Краківській. Купив канапку за 1.50 грн, варене яйце за 1.50 грн, каву за 2.00 грн та котлету за 3.00 грн.

13.00 пішов в іншу кав'ярню, ще взяв кави, та 50 грам горілки

14.00 пішов далше жебрати, заробив ще 15 грн

16.00 поїхав на Пасічну в кафе «Зелений гай». Купив тушонку, хліб, каву, заплатив 12 грн. Посидів, відпочив.

18.00 Купив пляшку горілки і пішов в гості до друга. В нього помився, поголився, поправ одяг. Потім сиділи з ним, дивилися телевізор, трохи випили.

22.00 вернувся на горище, ліг на матрац, накрився коцом і заснув.

Кожного вечора як лягаю спати дякую Богу за прожитий день, і так само вранці дякую, що прокинувся. Дякую за повітря, землю і воду.

Мрію про те, щоб мені нога загоїлася, щоб я заробляв чисті гроші. Хочу ходити в білій сорочці і в білих шкарпетках.

Мрію помиритися з дружиною і сином, на свою квартиру заробити.

Мрію, щоб люди не хворіли, бо я їх люблю і поважаю, не залежно від того, чи вони мені добро роблять чи навіть якесь зло.

Навіть якщо мене хтось посилає, коли я прошу грошей, то я не злюся – може хтось йому перед тим наступив на ногу, різне буває. Але услід всім бажаю доброго дня, здоров'я і під машину не попадати.

А чому на мене зляться я не розумію. За те, що я на милицях чи за те, що куртку не поправ?

Мені просто не пощастило в житті.

Треба

розуміти причину, чому кількість бездомних зростає і чому вони з'являються на наших вулицях. З одного боку, опинившись в певній складній ситуації, деякі люди починають пити, не оплачують борги і т.д. Але ще не потрібно забувати, що будинки в людей забирають спритні махінатори. Викидають людей надвір, а цьому сприяє, у тому числі, і не один працівник міліції. Підступним методом, так, наче вони свої хати продають, насправді згодом їх втрачають. Це один з головних методів позбавлення людей житла. Знаю конкретні приклади, чув, як це робиться. Треба насамперед припинити саму причину збільшення бездомних – покінчити з квартирними махінаціями, де має місце хабарництво, тому що люди, які допомагають це робити, беруть за це гроші. Також раніше багато говорилося про соціальне житло і навіть була відповідна президентська програма. Але чи керівники міст думають про це, чи виділяють землю під нього? Знаю, що є інвестори, фірми, які готові будувати. З іншого боку, є також багато людей, які на грані бомжування, бо не можуть знайти дім по кишені, це і молоді люди. Це цілий комплекс проблем, які ніяк не розв'язуються.

Відразу

як надворі світліє, я вже по роботі бігаю. І так до самої темноти – поки бігається. Робота звичайна – збираю пляшки, макулатуру, як попадеться, то й метал. Ночую коли як, але переважно на дачі. От зараз підвернулася квартира – то поки що там, але в будь-який момент можуть вигнати і знов піду на дачу. За квартиру не платимо, а приносимо господарині поїсти і випити. Там нема ні світла, ні газу. На Новий рік посиділи всі разом – я, дружина, господариня і ще один чоловік, теж бездомний. На Різдво вже було гірше. Хотіли поїхати в Винники в Оселю, але запізнилися на автобус – годинник відставав на 20 хв. Жінка теж тим самим займається що й я. Так живемо вже три роки. А на Новий рік побажав собі знайти роботу.

Борис, 58 років

4

ПРОСТО НЕБА #4

Любомир Буняк, экс-міський голова Львова:

Бездомні

люди – це проблема не одного міста, села чи селища, це проблема цілої країни. Це наслідки бездарної політики. Сімнадцять років державу не будують, а грабують. Якщо корову сімнадцять років не годувати, а доїти, вона буде давати молоко? До влади прийшов непотріб, всякий хлам, шушера, нікчеми, непрофесіонали. І тому ми живемо все гірше і гірше. На рівні міста зроблять вряди-годи якусь поодинокую благодійну акцію, тепер зробили притулок для „бомжів“, що не є вирішенням проблеми. Зробили показуху – бо дали бездомним борщу поїсти. Треба дивитися в корінь, а ми лікуємо наслідки. Треба вирішувати не проблему „бомжів“, а проблему державного управління. Не дивитися на ці речі поверхнево. А зараз „бомжі“ заповняють наші вулиці, в нас вже майже мільйон безробітних! А ще трохи і їх буде два мільйони.

На свята

якраз притулок відкрили. Мені там дуже подобається. Ніхто не ганяє як на вокзалі, і ставляться як до людини, а не тварини. З'явився шанс піднятися, стати знову людиною. Головне до весни перебитися, а там вже можна роботу шукати. Вдень пляшки збираю, щоб на сигарети було. Зараз набрав собі газет. Люблю читати – так час швидко проходить. Іду в букмекерську контору, дивлюся там телевизор, бо люблю спорт. Я грошей не маю, ставок не роблю, але там тепло, вхід вільний – ніхто не виганяє, то я й сиджу там. Зараз пляшок багато нема, люди мало п'ють зимою, але на 100 грам і сигарети вистарчає – принаймні не прошу в когось закурити, а курю за свої гроші.

На Новий рік я був в центрі біля ялинки. На різдвяну вечерю возили нас в Оселю, вдячні дуже пані Олесі. А на саме Різдво – в християнську піцерію до баптистів.

На Новий рік загадав бажання, я й не приховую його – вернутися до нормального життя. Ми ж не народилися бомжами, кожен мав своє життя, але щось довело нас до такого стану. Життя так обернулося. Але в свої 46 ще не хочу зав'язувати з життям – треба шукати роботу. Будуть гроші – буде все. Навіть сім'ю ще не пізно завести.

Василь, 46 років

Михайло Барбара, вокаліст гурту „Мертвий півень“:

Мені

здається, що часто, це вибір самої людини – такий спосіб існування. Це концептуальна відмова від всякої відповідальності... Безперечно, є жертви афер – це вже нові віяння нашого дивовижного суспільства. Я знаю, що таке бути безпритульним, у свій спосіб. Ставлюся до таких людей зі співчуттям. Якщо можу комусь допомогти, намагаюся це зробити. З іншого боку, важко музиканту радити, як реформувати країну, але потрібно, щоб проводилася нормальна соціальна робота. Та й кожен: з нас окремо, у свій спосіб міг би допомогти тому, хтс потребує. Не залишатися байдужим!

Зимою

мерзли трохи як на роботу ходила – я двірничкою працюю на Привокзальній. До того як відкрили нічліжку ночувала в комірчині – старій такій, там холодно, але принаймні на голову нічого не капало. А тепер в нічліжці – прийшли, покупилися в гарячій воді, зігрілися. Ставляться до нас там дуже добре. На Різдво була в Оселі, а на Новий рік в знайомій сиділа до третьої. Три бажання загадала на Новий рік, може здійсняться, але розказувати які саме поки що не буду.

Леся, 43 роки.

«Народна допомога» склала карту бездомності

Соціальні працівники цієї громадської організації проводили вуличне патрулювання з червня до жовтня 2008 року, під час якого опитували бездомних, а також працівників міліції, ЛКП, пунктів прийому склотарі. Всього опитали та надали консультації 200 безпритульним особам. За результатами патрулювання вони припускають, що у Львові в цей період перебувало приблизно 3000 безпритульних осіб. Було досліджено основні потреби бездомних, причини втрати житла, способи заробітку, місця ночівлі тощо.

Результати дослідження «Народна допомога» представила на прес-конференції в міській раді 24 грудня 2008 року.

У місті відкрився соціальний центр

Відбулося це у Різдвяний вечір – 6 січня. Навідкритті були майже всі причетні до надання допомоги бездомним: Управління соціального захисту ЛМР, Спільнота взаємодопомоги «Оселя», Регіональний центр соціальної адаптації, ГО «Народна допомога». В перший день на нічліг прийняли 25 осіб. У центр можна прийти ввечері лише у тверезому стані, помитися, поїсти, і переночувати. Якщо потрібно, безпритульних направляють у медичні заклади. В денні години можна отримати консультації соціальних працівників та юриста. Телефон гарячої лінії – 233 10 49.

І хоча центр відкрили в рамках надзвичайних заходів як порятунк безпритульних від морозів, і функціонує він поки що не так як заплановано, самі безпритульні послугами задоволені. Нагадуємо, що перша обіцянка відкрити такий заклад прозвучала взимку 2006 року.

Свідома і демократична громада

За підтримки посольства США в Україні проект з такою назвою реалізуватиме у Львові ЛМГО «Спільнота взаємодопомоги «Оселя» впродовж 2009 року. В рамках проекту відбудуться освітні семінари для працівників державних служб та самих безпритульних, екологічні та просвітницькі акції і випуск журналу «Просто неба». Для зацікавлених повідомляємо, що цього року журнал виходитиме кожних два місяці.

Міжнародна конференція з питань бездомності

Проходила вона 20-21 листопада у Львові. Її метою було поширити європейський досвід роботи з соціально виключеними особами, зокрема бездомними. Представники українських соціальних організацій та соціальних служб, які працюють в сфері надання послуг бездомним, мали змогу переконатися, що європейські практики реінтеграції та підтримки можуть бути корисними і на українських теренах. А у вітчизняних представників недержавних організацій є підтримка з боку їхніх західних колег. Соціальну дистанцію по відношенню до соціально виключених груп можна і треба скорочувати, говорять західні експерти.

За результатами конференції підготовлено резолюцію та рекомендації, які скеровано до Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Міністерства фінансів та Міністерства праці та соціальної політики України.

прогноз погоди
від Максима Ольги

погоди не буде...

ТБ померло. Я – ні

Я вже давно не дивлюся ТБ. Не можу себе труїти. Я перестав слідувати за новинами. Збайдужів до бездомної долі Верховної Ради. Навіть не знаю, хто сьогодні міністр оборони... Гарні фільми зникли з телеекранів. Вислів «культове кіно» потонув у хіт-парадах і смс-голосуваннях. Десять поміж океаном ельзи та другою рікою.

Із підключенням до Інтернету з'явилася можливість налагодження контакту зі світом. Так я знайшов свого брата, який вже давно забув текст пісні «Франсуа». Проте я налаштував Skype і тепер постійно в мережі. Все чекаю на його відповідь...

Із підключенням до Інтернету відпала потреба в телеканалах. Тепер все – он-лайн. Новини, футбол, серіали. Програму передач вже ніхто не купує: вона висить в нетрях. Хай висить. Але є люди, які читають її частіше, ніж біблію.

Я давно не дивлюся ТБ, бо не хочу себе труїти. Моє ТБ – це фільмографія, яку я складаю собі перед сном. Я обираю не те, що є в програмі, а те, що мені треба. Вечір індійського кіно. Вечір Джармуша. Вечір сексуального насильства.

Або: я приходжу у супермаркет і обираю вечерю. (В супермаркеті мене знають з хорошого боку: я не краду, не галасую, не повертаю товар назад). Не купую газет, де є натяжки на політику. Не залицяюся до касирок. Не б'юся з охоронцями.

Програма передач – це своєрідне меню з супермаркету. Хтось виявився мудрішим за тебе: хтось склав це меню. Чому я не можу бути мудрішим за когось? Невже люди настільки ліниві, що не в змозі скласти меню самотужки?

Агресивна інформація лунає скрізь й повсюди. Бульварні видання пожовтіли настільки, що потроху відвалюються їхні журналістські зуби. Можливо, це добре: вони розучаться пережовувати той бруд, яким наповнені їхні пащеки.

Телебаченню вже нема що сказати. Воно говорить про кризу, президента і світові позички. Невже комусь цікаво, як політики сваряться, б'ються і ображають одне одного? Я розумію, що клоуни в цирку давно перестали бути смішними, але... так чи інакше, телебачення доживає свої останні дні.

29 січня 2009 р.

Драматург Павло Ар'є на прем'єрі своєї вистави збирав пожертви для безпритульних

24 і 25 січня в Муніципальному театрі йшла прем'єра вистави «Кольори». Автор п'єси, драматург Павло Ар'є передпочатком після закінчення вистави розповсюджував свої книжки. В обмін на книжку з автографом, він просив зробити благодійну пожертву для безпритульних. «Під час мого останнього візиту в Україну, я був вражений великою кількістю бездомних людей. І коли отримав трохи своїх книжок від видавництва вирішив, що можна через них допомогти – і не лише самому допомогти, а й залучити інших до допомоги» - каже Павло. Наступного дня він відвідав Оселю і привіз зібрані пожертви.

«Думаю, що люди бояться бездомних не тому, що вони брудні та смердять. Є ще інший страх – опинитися на їхньому місці. Я, наприклад, не так боюся померти від хвороби чи автокатастрофи, як опинитися на вулиці нікому не потрібним. Це страшна доля» - ділився роздумами молодий драматург.

БЕЗ ДОПОМОГИ

6

ПРОСТО НЕБА #4

Ти – БОМЖ.

Просто уяви, що ти опинився на вулиці. Ну, з батьками посрався. Не знайшов спільної мови, так би мовити. «Ніколи не здавайся» не про тебе придумали. Ти таки підняв руки догори, здався, а тебе – копен ін дупен. Навіть речі не дали зібрати. Відтак ти курсуєш до найближчих смітників й оселяєшся на смітлярці.

За деякий час ти забуваєш, що ти – людина, і... починаєш виживати. До тебе звертаються зрідка й з острахом неінакше, як «бомж», у кращому випадку. Проте більшість населення до тебе взагалі ніяк не звертається – ігнорує. Люди панічно бояться за своє майбутнє, а твій спосіб життя не вписується в їхній образ раю.

Проте, знаходяться індивіди, які допомагають тобі, дотримуючись дистанції та статусної різниці. Вони приносять тобі чай, роблять канапки, дають милостиню... Вони тебе, брудного, хворого, смердючого, не запрошують до себе помитися, поїсти чи переночувати; вони тримають тебе на відстані, мов на ланцюгу, роблячи з тебе залежного від їхньої допомоги, турботи, опіки, чи як вони там це називають... Вони відверто бажають тобі жити в невеличкому обійсті із чотириразовим харчуванням, де б за тобою дивилися кілька покоївків, двері тобі відчиняв швейцар, а погляд тішив садівник!

У нічліжці для бездомних тобі може не сподобатися. Там – зимно, брудно і немає... садівника! Чотириразове харчування там також відсутнє. Від інших бомжів ти націпляєшся різної зарази – вони ж не такі, як ти, – вони ночують під дахом, а ти – на смітлярці, не забувай це. Тому тобі краще залишатися там, де тебе частуватимуть теплим чаєм у пляшці з-під дорогого вина, недоїденими канапками, відхрещуючись від тебе фальшивою милостинєю.

У своїй практиці я зіштовхнувся з тим, як мешканка Львова робила вигляд допомоги отакому «бомжеві». З притаманними їй людськими поривами, не маючи змоги щодень спостерігати за волоцюгою, ховаючись вдома за фіранкою зі шматком м'яса у роті. Знаєте, щодня бачити злидня коло смітників, куди ти виносиш сміття, може попусувати твій витончений естетичний смак. Твоє чисте сміття на тлі брудної людини (чи вже тварини?)... все це призводить до рішучих дій.

Відома мешканка всіма силами намагалася допомогти, чи то пак позбутися «бомжа» з красивих краєвидів володимировеликівських багатоповерхівок. Вона зв'язалася з міським центром бездомних громадян задля вирішення ситуації з «бомжем». На запропонований центрм нічліг, мешканка обурилася, коли довідалася, що в нічліжці таки немає чотириразового харчування і, головне, цілодобового перебування.

У той час, коли в нічліжці, крім нічлігу, душевих, туалету, одягу дають ще й «Мівіну» з чаєм, здивуванню мешканки не було меж: все ж таки це далеко не ті умови, в яких перебуває вона. Тому мешканка запропонувала «бомжеві» – він має слухатися: йому допомагають – сидіти на місці в очікуванні на іншу долю, на що він й не заперечував. Я вам підшукаю щось краще, казала вона, долерозпорядниця.

Якщо подібні розпорядники чужих життів вважають, що бездомній людині потрібно лише гаряче харчування та цілодобовий відпочинок, вони помиляються. Такій людині передусім треба дати шанс повернутися до нормального життя і заробити на кусень хліба, а не жебракувати й бути залежним від подачок інших людей. Потрібно розтлумачити бездомним, що милостиня – це приниження, що людина – істота сильна, розумна, перспективна та вміє самотужки розпоряджатися своїм життям.

Поясніть, до чого ні прагнути, якщо їй дадуть чотириразове харчування і нічліг, навіщо їй тоді працювати? За таких обставин здорова людина перетворюється на рослину, яку вчасно треба поливати і протирати пилюку. Але ми – не рослини, ми можемо самі себе поливати й протирати пил. Ми – старанні, сумлінні, відповідальні. Ми ті, хто постійно прагне. Ми дивимось тільки вперед. Ми не дивимось собі під ноги. Наша шия витягнута, наші плечі розпрямлені. Ми можемо обійтися без вашої допомоги. Так, ми обов'язково обійдемося без неї.

Максим Ольга
ілюстрація **Ромка Шукеля**

Що потрібно бездомному?

Часто першою реакцією на чийсь заклик допомогти бездомному, першою думкою приходить: а що я йому винен? Це його життя, а це моє. Ми вибираємо собі соціальне оточення, акуратно відкидаючи тих, хто нам не по душі. Варто докласти зовсім небагато зусиль, щоб відгородитися від всіх бід світу, якщо вони не стосуються нас безпосередньо.

Іноколи мені здається, що негативне чи байдуже ставлення до безпритульних пов'язане з тим, що ми звинувачуємо їх у їхній бездомності. Ми сердимося, що вони перестали боротися, що свого часу зробили неправильний вибір і стали тими, ким стали. Ми не хочемо простити їм те, що вони слабші від нас і не змогли справитися зі своїм життям.

Наші доблесні держслужбовці ніяк не можуть пробачити смердючим бездомним те, що вони приходять в їхні кабінети, де пахне кавою і парфумами і псують їм затишний робочий день. Навіщо приймати нещасного бездомного, якщо можна прийняти якогось приємного пана з цукерками? Закрити очі на проблему, чи перекинути відповідальність на когось – це найпростіший метод роботи. Так робить міліція. Приводиш їм за руку бездомного і колишнього в'язня, який кілька років живе без документів, просиш поставити на облік (ну бо все-таки треба документи виробити), а вони ще й насварять, що ми їм роботу підкидаємо. Це при тому, що колишні в'язні – це потенційні злочинці і слідкувати за ними – справа міліції, але вони вибирають мати людину на вулиці, а не в своїх документах. «Швидка» відмовляється забирати бездомних з коростою, бо каже, що в них машина призначена для людей і дітей, а ті нехай маршрутками їздять. Виходить, що в Україні непомітно, але повально відбувся поділ на «людей» і

«не-людей»?

Міністерство праці та соціальної політики все відкриває нові центри обліку. Кажуть, що потрібно спочатку всіх бездомних поставити на облік, видати їм довідку, що вони бездомні і аж тоді допомагати, але втрачати пильність не можна – постійно потрібно перевіряти чи людина не зловживає допомогою, і чи справді вона бездомна і чи дійсно заслуговує на допомогу. Якщо звичайна людина, яка виробляє паспорт, має назбирати одну купку паперів, то бездомна має назбирати дві і як на сповіді (тільки в письмовій формі) викласти перелік усіх своїх прогрішень. Таке собі покарання у формі приниження за відсутність прописки.

А ще кожен держслужбовець вважає своїм обов'язком напоумити безпорадного: де ж ви до того часу були? а на горілку гроші мали? а жінку нащо кинули? як то без документів стільки часу? Держава любить нас каральним органом. На дитину, яка падає, розбиває коліно і плаче, потрібно ще й накричати за те, що неуважна. Так нас виховували батьки і вчителі. Так і ми тепер вже дорослі виховуємо бездомних.

Кожен, хто не згідний з ідеєю продажу журналу бездомними, вважає своїм обов'язком зупинитися і висловити невдоволення продавцю – сказати, що не схожий він на бездомного

Перехожі на вулиці, яким пропонують журнал і які з певних причин не бажають його купити, теж не проходять повз. Кожен, хто не згідний з ідеєю продажу журналу бездомними, вважає своїм обов'язком

зупинитися і висловити невдоволення продавцю – сказати, що не схожий він на бездомного, що міг би на іншій роботі працювати, що бездомність – це, виявляється, проблема наших політиків, а не тих людей, які сплять на вулиці. Через такі «поради» та незалежні опінії, багато бездомних перестають продавати журнал на третій-четвертий день. Бо коли вони збирають пляшки, ніхто їм таких зауважень не робить. Тоді у системі стереотипів пересічної людини все на своїх місцях.

У програмі «Народний суд» на Інтері (майже «Вікна») хтось додумався, що бездомні – то паразити. Ой як всім сподобалася така думка! Їдять з наших смітників, лізуть в наші підвали – точно паразити. А міська рада їм навіть мівіну дає, але теж переживає, щоб під бездомних не закосила якась самотня бабуся, бо не годиться стільки державу об'їдати. Подумайте, це ж наші податки їм купляють мівіну! – казав «експерт» на телебаченні. Що ж ви, пане експерте, не порахували скільки депутатів живе з наших податків? А депутата мівіною не накормиш, він ж не паразит якийсь, щоб таке їсти. А користі з нього не більше, більше шкоди – депутат-не-паразит може проголосувати проти відкриття нічліжки, аби потім в тому самому приміщенні зареєструвати фірму своєї дружини і перекопати всіх, що бездомним на вулиці більше подобається.

Притулки не збільшать кількість бездомних – вони просто легалізують їхній статус.

Один знаний львівський письменник і міфотворець, виплекав ще один міф – якщо відкривати притулки для бездомних, то тих бездомних стане ще більше. Аякже, хто ж не проміняє своє житло на фанний твердий тапчан, 1 рушник на десятьох, вікна з ґратами і 15 співмешканців у кімнаті? Насправді, безпритульні, ночуючи в притулку зможуть просто продовжити своє життя, бо спатимуть в теплі і отримуватимуть медичну допомогу. Можливо, він це мав на увазі.

Притулки не збільшать кількість бездомних – вони просто легалізують їхній статус. Є людина – є проблема. Отже, треба щось робити, навіть якщо не хочеться. Саме тому, нам довго-довго казали, що бездомних у нас немає, а якщо є – то значить самі так захотіли. Зараз бездомного, як секс в Радянському союзі – всі бачать і знають, але не говорять, бо незручно.

Звісно, лягаючи спати в тепле і чисте ліжко, краще не думати, що в когось на вулиці мокрі ноги, задуває вітер за комір, бурчить в животі від голоду і єдиний співрозмовник – це внутрішній голос. Але якщо ви все-таки хоч на мить задумаетесь, що можна зробити для бездомного – то це буде нашою спільною маленькою перемогою.

**Мар'яна Соха
фото Юліани Паранько**

п р и й ш о в п о б а ч и в н а г о д у в а в

«Кожен має право на рівень життя, адекватний для власного здоров'я і здоров'я своєї родини, її благоустрою, враховуючи їжу, одяг та житло».

(Ст.25 Всесвітньої декларації прав людини).

8

ПРОСТО НЕБА #4

“Food not bombs”, так зване FNB (“їжа замість зброї”) - це міжнародна мережа незалежних груп, які висловлюють свій протест проти мілітаризму та бідності, безкоштовно роздаючи здорову веганську їжу тисячам людей у всьому світі (веганство, як спосіб харчування, характеризується відмовою від споживання продуктів тваринного походження: м'яса, риби, молочних продуктів, меду, яєць і будь-яких домішок). У чому ж полягає необхідність використання саме веганських продуктів для FNB? Мало хто знає, що саме тваринництво є одним із головних ворогів навколишнього середовища та причиною загибелі людей від голоду. Щороку у світі зростає дефіцит питної води і це в той час, коли 70 % води, що вживається, витрачають на тваринництво. Одна середня ферма використовує стільки ж води, як ціле місто з населенням 10 000 осіб. Мільйони людей на планеті помирають від голоду, в той час коли 80% овочевих культур згодовують свійським тваринам. Вчені підраховали, що рослинництво в 16 разів економніше, ніж тваринництво. Так, у 1989 році у світі від голоду померли 60 000 000 ! людей. А якби, наприклад, американці скоротили споживання м'яса всього на 10%, то зекономленого зерна було б достатньо, щоб прогодувати всіх цих людей. Справа у тому, що м'ясо є їжею меншості за рахунок більшості.

Група волонтерів влаштувала роздачу супу безпритульним перед зібранням акціонерів Першого Національного банку Бостона, котрий фінансував будівництво атомної електростанції і військового заводу.

FNB виникло 24 травня 1980 року у Бостоні, США, після спроби окупації атомної електростанції “Seabrook” у Нью-Гемпширі. Група волонтерів влаштувала роздачу супу безпритульним перед зібранням акціонерів Першого Національного банку Бостона, котрий фінансував будівництво атомної електростанції і військового заводу. Організатори акції прагнули показати, що велика кількість грошей витрачається на військові цілі, в той час як безліч людей навколо позбавлені даху над головою та їжі. Так вони, по-перше, продемонстрували, що в суспільстві є голодні й безпритульні люди, які потребують допомоги, розуміння та уваги, а по-друге, надали їм конкретну поміч.

Основні принципи цієї активістської ініціативи: незалежність, добровільність, безкоштовність, антиавторитарність, антиєрархічність, ненасильство, використання „зайвої” їжі (25% продуктів харчування, що виготовляються, бездумно викидають). Бідність, голод та бездомність – це насильство, спричинене політикою пріоритетності влади, що скорочує соціальні програми та скасовує пільги. Людям потрібні домівки, а не в'язниці, їжа - замість зброї.

Але така, на перший погляд, мирна діяльність викликає насторожене або вороже ставлення до себе з боку влади, тому що гостро критикує її бездіяльність. Тобто, державні кошти спрямовані на задоволення потреб армії, міліції, у той час, коли звичайні люди не мають домівки і не забезпечені найнеобхіднішим для виживання: їжею, одягом та засобами особистої гігієни. (Якщо додати військові витрати всіх країн світу, ми отримуємо суму, котра дорівнює двом мільярдам доларів на день. Це вдвічі перевищує суму зовнішнього боргу

всіх країн, що розвиваються). Іншими неприхильниками цієї соціальної активності є люди, які вважають, що безпритульні – це тягар для суспільства. Але слід усвідомлювати, що причиною їхньої бездомності не завжди є пияцтво і небажання працювати, адже ситуацій, котрі можуть привести людину на вулицю, багато: сімейні непорозуміння, втрата квартири через шахрайство родичів або незнайомих, банкрутство. А хто знає, де опинимося ми завтра? Якби не підтримка людей, які переймаються долею соціально незахищених верств, то ті, хто живуть просто неба, можливо, зовсім би зневірилися.

“Їжа замість зброї”: перший досвід в Україні

Перша акція FNB в Україні відбулася у Києві в середині березня 2005 року. Хлопці та дівчата з київської *diy punk/hardcore* сцени та інші зацікавлені люди зібралися, щоб обговорити деталі майбутньої акції – визначити місце проведення, скласти грошима на посуд і безпосередньо їжу (адже, досі отримати продукти з супермаркетів, базарів і овочевих баз досить складно, бо в нашій країні продукти харчування продаватимуть доти, доки вони будуть схожі на їжу). Тож підготовчий етап було завершено: визначили місце, купили посуд та продукти, намалювали плакати,

роздрукували інформаційні листівки. Залишалося тільки дочекатися дня проведення акції. 13-го березня зранку почали готувати їжу (овочеве рагу, гречану кашу та чай). Поки їжа готувалася, декілька осіб з команди, озброївшись листівками, вирушили в район проведення акції, щоб розповсюдити їх. Усю приготовану їжу роздали приблизно за 1,5 години. Наступного разу на місці роздачі FNB вже чекало 20 людей. Цього дня могли роздати понад 200 порцій, але не вистачило приготованого. Третє ж київське FNB проводилося в рамках протесту проти Економічного форуму в Києві (міні-Давос) 17 червня на Європейській площі, біля Хрещатика. Ціллю було привселюдно показати рівень бідності в місті, в той час як влада обіцяла створити гідні умови існування в найкоротший термін. Тоді роздали близько 60 порцій рису зі спеціями та каркаде. Спілкувалися з пресою та перехожими. Третє FNB пройшло середньо, тому що було частиною загальних дійств того дня.

Їжу та посуд для FNB у Києві купують за власні гроші. Часом овочі можна взяти на Лук'янівському базарі. Спочатку це були нерегулярні акції, лише потім вони стали проводитися кожного тижня. Як зазначили самі організатори, принцип FNB трохи змінився. Якщо їжу замість зброї спочатку роздавали на

акціях з інформаційними листівками, то зараз окрема група людей може просто зібратися і роздати їжу на привокзальній території. З 2006 року це набуло радше благочинного характеру, аніж протесту проти влади. Позитивною стороною цих акцій стало те, що учасники намагаються допомогти безпритульним не лише їжею, а й одягом, коли приносять зайві або непотрібні речі. Також були випадки, коли бездомним допомагали влаштуватися на роботу.

Спалахи FNB були у Сімферополі, Зеленодольську, Артемівську, Одесі, Житомирі, Дніпропетровську, Києві та Львові, але досі акції проводяться лише у трьох останніх містах.

Що ж до львівських ініціатив, то вони тут проводяться з жовтня 2007 року. Львівська „Їжа замість зброї” проводиться кожної неділі у парку біля цирку. Як і в інших містах тут роздається лише веганська їжа (готують гречану, кукурудзяну, перлову каші на гарнір, салати, рідше – супи, майже завжди є гарячий чай). Коли учасники акції шукали підтримки в

її проведенні, то зверталися до продавців Краківського, Південного, Стрийського ринків, адже багато харчів викидають, коли вони втрачають товарний вигляд. Але ті навіть не хотіли слухати. Допомогти, проїнявшись ідеєю благочинності і вірою в добру справу, зголосилися лише працівники одного з магазинів на вул. Городецькій. Тепер щотижня вони дають продукти, з яких готується „Їжа замість зброї”.

Мабуть, більшість людей, що приходять поїсти на FNB не знають, що її організатори хочуть висловити цим протест проти мілітаризму та бідності. Їм важливий сам факт, що їх годують, що їм допомагають. Ми не нагодуємо всіх безпритульних і голодних, але ті кому ми допоможемо – відчують різницю.

Якщо ви можете, то долучайтеся до співпраці, допомагайте пошуками альтернативної їжі для FNB, створюйте, організовуйте автономні акції, просто допомагайте!

Хто, якщо не ми? Коли, якщо не зараз?

Юлія Новобранець, Юліана Паранько
Фото Юліани Паранько

простонебапростенебапростенебапростенебапростенебапростенебапростенебапростенебапростенебапростенеба

Сергій Біличенко жив на вулиці 12 років, але бездомним його важко було назвати. Навіть більше, ніхто не вірив, що він бездомний. Завжди акуратний, тверезий, працьовитий, він не відповідав загальноприйнятому стереотипу «бомж». Про нього як приємний виняток писали і пишуть багато місцевих дніпропетровських газет, жінки пропонують йому одружитися, телебачення запрошує на різноманітні програми. З Сергієм ми познайомилися на програмі «Народний суд» на «Інтері». Нас як відповідачів викликав на суд мешканець будинку, в підвалі якого жив Сергій. Справу ми виграли, а вже опісля Сергій погодився поділитися своїми думками з «Просто неба».

Привет, ребята!

Мне сегодня не везет, Марьяна просила написать, и надо писать, и надо правду писать, а это... не сахар. А раз надо, то уж не обижайтесь – таков уж мой характер, потому бомжи и Снежком назвали – если это да, меня можно убить, если нет – я не скажу. А чего неметь? Какой смысл? Ну, ладно.

Начну с Вашего журнала. Вообще-то я думал, что журнал будет сопливым, молебны о помощи, нытье о доле бомжей. Нет – обнаружил только информацию. Все правильно, нужно не ныть, а писать правду о нашей жизни. Если то, как мы живем, подходит под понятие жизнь. Хотя... Мне еще ребенку отец когда-то говорил: «Плохая жизнь – тоже жизнь». Под этим отцовским девизом я и продержался на улице 12 лет, приобрел кое-какой опыт и навыки, не опустился и не сломался. Многие советовали – попроси помощи у друзей, у братьев-афганцев, все равно у кого, но только попроси. Однажды попросил у врачей. Был случай, когда я очень сильно застудился зимой. Проснулся на холодных трубах в подвале – зимой отопление отключили, пока спал, такое бывает. Огромным усилием воли заставил окоченевшие тело двигаться, кое-как перебрался в другой подвал, вонючий, но теплее. Три дня пролежал, но лучше не стало – надо просить помощи. С трудом переполз в подъезд – может кто «скорую» вызовет. Часа три люди обходили вонючего бомжа и только проклятия от них, но кто-то все-таки позвонил. «Скорая» приехала и первое, что я услышал – это ворчание врачихи: «Меня там люди ждут, а я тут должна с этим дерьмом возиться!». Ну, нам не привыкать, вот только пришлось им долго ждать, пока я сам заползу в машину и лягу на пол – на лежанку для больных мне лечь не разрешили. Так же я сам заполз на каталку возле больницы. Минувя приемное отделение, меня закатали в дальний закуток одного из коридоров. Никто меня не осмотрел, как был одетый-обутый, так и пролежал еще два дня. За все это время только одна из больных принесла

Привет ребятам! Мне сегодня не везет, Марьяна просила написать, и надо писать, и надо правду писать, а это... не сахар. А раз надо, то уж не обижайтесь – таков уж мой характер, потому бомжи и Снежком назвали – если это да, меня можно убить, если нет – я не скажу. А чего неметь? Какой смысл? Ну, ладно.

Начну с Вашего журнала. Вообще-то я думал, что журнал будет сопливым, молебны о помощи, нытье о доле бомжей. Нет – обнаружил только информацию. Все правильно, нужно не ныть, а писать правду о нашей жизни. Если то, как мы живем, подходит под понятие жизнь. Хотя... Мне еще ребенку отец когда-то говорил: «Плохая жизнь – тоже жизнь». Под этим отцовским девизом я и продержался на улице 12 лет, приобрел кое-какой опыт и навыки, не опустился и не сломался. Многие советовали – попроси помощи у друзей, у братьев-афганцев, все равно у кого, но только попроси. Однажды попросил у врачей. Был случай, когда я очень сильно застудился зимой. Проснулся на холодных трубах в подвале – зимой отопление отключили, пока спал, такое бывает. Огромным усилием воли заставил окоченевшие тело двигаться, кое-как перебрался в другой подвал, вонючий, но теплее. Три дня пролежал, но лучше не стало – надо просить помощи. С трудом переполз в подъезд – может кто «скорую» вызовет. Часа три люди обходили вонючего бомжа и только проклятия от них, но кто-то все-таки позвонил. «Скорая» приехала и первое, что я услышал – это ворчание врачихи: «Меня там люди ждут, а я тут должна с этим дерьмом возиться!». Ну, нам не привыкать, вот только пришлось им долго ждать, пока я сам заползу в машину и лягу на пол – на лежанку для больных мне лечь не разрешили. Так же я сам заполз на каталку возле больницы. Минувя приемное отделение, меня закатали в дальний закуток одного из коридоров. Никто меня не осмотрел, как был одетый-обутый, так и пролежал еще два дня. За все это время только одна из больных принесла

Мне сегодня не везет, Марьяна просила написать, и надо писать, и надо правду писать, а это... не сахар. А раз надо, то уж не обижайтесь – таков уж мой характер, потому бомжи и Снежком назвали – если это да, меня можно убить, если нет – я не скажу. А чего неметь? Какой смысл? Ну, ладно.

Начну с Вашего журнала. Вообще-то я думал, что журнал будет сопливым, молебны о помощи, нытье о доле бомжей. Нет – обнаружил только информацию. Все правильно, нужно не ныть, а писать правду о нашей жизни. Если то, как мы живем, подходит под понятие жизнь. Хотя... Мне еще ребенку отец когда-то говорил: «Плохая жизнь – тоже жизнь». Под этим отцовским девизом я и продержался на улице 12 лет, приобрел кое-какой опыт и навыки, не опустился и не сломался. Многие советовали – попроси помощи у друзей, у братьев-афганцев, все равно у кого, но только попроси. Однажды попросил у врачей. Был случай, когда я очень сильно застудился зимой. Проснулся на холодных трубах в подвале – зимой отопление отключили, пока спал, такое бывает. Огромным усилием воли заставил окоченевшие тело двигаться, кое-как перебрался в другой подвал, вонючий, но теплее. Три дня пролежал, но лучше не стало – надо просить помощи. С трудом переполз в подъезд – может кто «скорую» вызовет. Часа три люди обходили вонючего бомжа и только проклятия от них, но кто-то все-таки позвонил. «Скорая» приехала и первое, что я услышал – это ворчание врачихи: «Меня там люди ждут, а я тут должна с этим дерьмом возиться!». Ну, нам не привыкать, вот только пришлось им долго ждать, пока я сам заползу в машину и лягу на пол – на лежанку для больных мне лечь не разрешили. Так же я сам заполз на каталку возле больницы. Минувя приемное отделение, меня закатали в дальний закуток одного из коридоров. Никто меня не осмотрел, как был одетый-обутый, так и пролежал еще два дня. За все это время только одна из больных принесла

мне холодный суп в одноразовом стаканчике. Потом пришел врач. Брезгливо потоптался рядом, достал карандаш и попытался повернуть мою голову – карандаш сломался. На этом осмотр закончился, этот обломок карандаша я помню до сих пор. Еще четыре дня и я понял – или надо уходить на улицу, или на этой каталке меня повезут в морг. Ушел. Кто бомжевал – знает, что очень трудно, почти невозможно выжить на улице в таком состоянии. Выжил, но теперь лучше сдохну в подвале, так хоть обломок карандаша больше не увижу. На обложке Вашего журнала написано о помощи бездомным. Может так и нужно. Я тоже могу занять любое место возле церкви, с моим-то авторитетом среди наших бомжей – никто слова не скажет, сиди и проси милостыню. Но тогда сидеть там будет уже не Снежок, а опустившееся, полупьяное «чмо», которые по привычке еще крутит пальцы веером, а все вокруг уже без уважения, а то и с презрением. А могут еще в бубен зарядить для профилактики. Помощь, ребята, расслабляет человека. Раз тебе помогли, второй, и вот ты уже ничего не делаешь, а только ждешь этой помощи, слабееешь духовно с каждым днем. Отсюда постепенно и по водочке гулять начинаешь. Водка – это ведь тоже своего рода помощь. Выпил – и хорошо вроде стало, слабый сильным становится, трус – героем и мир вокруг расцветет. Вот только мир вокруг все тот же остался, а за временную радость придется потом дорого заплатить – похмельем и постоянной зависимостью от радости, т.е. от водки. Опишу один случай. Женщина одна как-то из общей толпы бомжей выделила одного, пожалела. Каждое утро, идя на работу, совала ему мелочь, гривну, две. Прошло не так уж много времени, и теперь бомж ждал эту женщину. Каждое утро топтался возле ее подъезда, как на работе. Не все коту масленица. Случилось так, что в одно прекрасное утро женщина не дала бомжу ничего, не было у нее мелких денег. Вот она привычка к помощи – рвануло крышу и ухватил он женщину за горло, дай ему и все. Хорошо я рядом был – оторвал бомжа от женщины. Она теперь десятой дорогой любого бомжа обходит. Тоже могу сказать о еде из мусорного бака. Стоит только попробовать, и вскоре начнешь есть прямо из мусорного бака. И это уже не физический стимул, не голод – человек морально опускается. Не слишком ли гордый бомж Снежок? Может и так, но надо быть человеком, ребята, даже там, где нет людей. Для меня помощь не так опасна, как унижительно. Очень редко кто помогает от всего сердца. В основном благотворительность – показуха – дают так, чтобы себя возвысить, а бомжа унижить. Был у меня такой случай... Ночью проходил мимо казино. Выходят четверо парней, веселые, подвыпившие, выигрыш обсуждают. Я уже прошел мимо, но меня тормознули резким окриком. В таких случаях надо ноги в руки, но не получилось, сумки тяжелые и место открытое. Один из парней сам ко мне подбежал, остальные подошли, уже не спеша. Ситуация понятная, эмоции из парней аж наружу выпирают и теперь мне надо стараться голову защитить. Тот, который подбежал первый, достал пачку денег, вытащил одну купюру – 500

гривен и, порвав ее на клочки, обсыпал ими меня. Парни, наверное, думали, что я брошусь поднимать клочки, а я вот обидел их – пожал плечами и пошел дальше. Били меня умело, знали куда и знали как – неделю отлеживался. А клочки купюры потом охранник казино подобрал, не стеснясь лежащего, избитого бомжа. Так кто тогда унижился? И кто остался человеком? Я уже давно разделил общество на их и наше. Так вот, их общество уже начало расплачиваться за такое отношение к бомжам. Опишу два случая. Совсем недавно смотрел новости по местному каналу. Старик выбрасывал мусор в балку и упал с обрыва. Несколько часов он стонал в куче мусора и просил помощи. Люди приняли его за бомжа и никто даже не подумал помочь. А когда деда все-таки вытащили и отправили в больницу – началось самое интересное. Запах и грязная одежда – чем не бомж? Вот и деда, как меня когда-то, запихнули на каталке в конец коридора и забыли о нем. Родственникам пришлось забрать деда из больницы – в наших больницах бомжей не лечат.

И второй случай, я лично был свидетелем. Зашел я в один из дворов ночью, проверил мусорный бак и присел в темноте передохнуть. Одному из жильцов видать не спалось – решил ночью выбросить мусор. Пока он вытрушивал в бак пакет, налетели малолетки, молча, с какой-то радостью начали лупить мужика. Но кто-то из малолеток что-то все-таки заподозрил в поведении мужика.

– Пацаны, это не бомжара. Сваливаем!

Вот так, бомжа бы они забили до полусмерти, а тут уже опасно – мусора искать будут. Мужик домой уполз, а я призадумался – малолетки-то меня насли, да вот перепутали. В каждом районе города есть свои банды малолеток. В избииении бомжей они какой-то свой кайф ловят, и безопасно. Вот, например, Сашку Черного забили насмерть, окурки об него тушили. Никто не разбирался, никого не искали. Бомжа, скорее всего, оформили как замерзшего. Гоша спал в теплоблоке, когда малолетки бросили в люк дымовуху. Он, умирая, от удушья, пытался выбраться наружу, а малолетки ржали и ногами назад запихивали его обратно. Рядом ходили люди, многие даже останавливались посмотреть на зрелище, но никто не помешал убивать бомжа. Откачать Гошу не удалось. Митрофана малолетки ежедневным избииением довели до состояния животного. Когда я нашел его, он меня не узнал, попытался забиться в угол, закрывая голову руками. Понятно, надо уводить Митрофана в другой район, прятать, чтобы отлежался, пришел в себя. Пришлось силой вытаскивать его из подвала. Всю дорогу Митрофан скулил и просил его не бить. Увел аж в другой конец города, подыскал ему сухой, теплый подвал, оставил еды, денег и ушел. Появился я там через месяц. Навстречу Митрофан, спотыкаясь, бежит. Если б Вы видели, с какой радостью он рассказывал, что его никто не трогает, не бьет. Он помогает дворничихе, она его за это кормит. Бомж счастлив, что его не трогают... В одном из дворов города живет человек, у которого много нужных знакомых. Ну не понравилось ему, что в подвале поселился бомж. Во дворе его шикарная иномарка

стоит, он там собаку выгуливает, а тут бомж пейзаж портит своим видом. Он берет телефон, звонит знакомому мусору, просит что-нибудь сделать – убрать бомжа. Ночью меня вытащили из подвала и бросили в «воронку». Там уже сидела парочка бомжей. Зима, мороз, градусов 20, пока нас везли – замерзли. Мусорам пришлось вытаскивать нас из «воронки». Я и про холод забыл, когда понял что придумали мусора. Нас просто вывезли за 10 километров от города и бросили. Я-то трезвый, пробежался до дороги, посмотрел, в какую сторону уехали мусора. Костер не спасет, стоит только заснуть – смерть. Вернулся за бомжами, попытался их расшевелить – бесполезно. Они с похмелья, ослабленные, закурили и уехали в сугроб. Дураку понятно: потащу их с собой – сам замерзну, будет уже три «подснежника». Как смог – помог. Натаскал сушняка, поджег и, не дожидаясь пока разгорится костер, побежал в сторону города. Тепло костер расслабит, заберет силу и волю, а, как известно, перед рассветом мороз еще крепче прижмет, задует ветерок. То бегом, то шагом добрался до города,

повеселились, разгромили шалаши, все разбросали и разломали. Стариков, естественно, сильно избili. В таких случаях нужно быстро собрать что осталось и уползть подальше в любое укрытие – отлеживаться. Но старики остались лежать на холодной земле, не привыкшие еще выживать в наших условиях жизни, надеясь, что кто-то их найдет и поможет. Наивные люди, вместо помощи появились «крысы». «Крысы» – это бомжи, которые воруют или забирают у своих. В итоге старики лишились и того, что осталось после погрома малолеток, а главное – теплой одежды. Первой, от переохлаждения, умерла женщина. Уж не знаю, что там дальше было, но бомжи рассказали, что в больнице умерла и дочь – что-то не срослось с лечением. Старик запил и вскоре его труп нашли в районе кладбища. Такая вот судьба тех, кто суется в наше общество. Ну да, все когда-то ступили на нашу дорожку в первый раз. Но у кого-то голова варит – сумел приспособиться, кто-то пристроился в напарники, кто-то пережил жестокие ошибки и выжил. Самое страшное – мы сами помогаем

под понятием «жизнь». Хотя... Мне, еще ребёнку отец когда-то говорил: «Плохая жизнь – тоже жизнь». Под этим отцовским девизом я и продержался на улице 12 лет, приобрёл кое-какой опыт и авторитет, и навыки, не опустился и не сломался. Многие советовали – попроси помощи у друзей, у братьев-афганцев, всё равно

сил хватило только на поиск теплого подвала. Вот так, один звонок – два «подснежника» и один марш-бросок для спасения жизни. Зато никто не портит пейзаж, машина сияет на весь двор, собака гуляет, человек довольный жизнью. Бог ему судья.

Проблемы бомжей – это проблемы бомжей. Но не только бомжи собирают бутылки, не только они живут на улице. В последнее время пенсионеры подбирают бездомных собачек, но не оттого, что очень любят животных – под прикрытием выгула собачек бабушки и дедушки собирают бутылки, гребут из мусорных баков остатки продуктов. Поняли, что из мусора можно не только прокормиться, но и одеться, обуться. Есть и такие, кто добровольно идут жить на улицу – обстоятельства разные. Расскажу один случай, один из многих. У пенсионеров дочь попала в больницу, нужны деньги на операцию, много денег. Пенсионеры бросились собирать деньги по друзьям, знакомым. Друзья – друзьями, а деньги – деньгами. Помыкавшись, пенсионеры не придумали ничего лучшего, как сдать квартиру. Взяли оплату за два года, оплатили операцию и ушли жить на улицу. Построили шалашик в балке, одеяла, матрасы, подушки, теплая одежда, продукты закупили. Но улица сейчас – это не то, что было в их молодости. Это раньше по ночам гуляли влюбленные парочки, страдающие бессонницей пенсионеры. А сейчас, чтобы гулять по ночам, нужно иметь штат охраны или пулемет с запасом патронов... в первую же ночь у новоявленных бомжей появилась банда малолеток. Отморозки хорошо

друг другу опустится, стать алкоголиками. Как? Очень просто. Судьба выбросила человека на улицу. Он еще ничего не знает: ни правил, ни законов, ни способов выживания. Естественно, ему нужна информация и помощь бомжа со стажем. Часто такой бомж пошлет куда подальше – самому не хватает. Но бывает и «поможет». Объясни новенькому, как и что, покажи. Нет, мы его ведем, первым делом, к самогоннице залить горе, чтобы полегчало и потеплело на душе. Дальше понятно – все сознание нового бомжа будет связано с той маленькой отдушиной в большом городе – самогоном. Хотя... я многих новеньких брал в напарники, учил выживать в наших условиях – бесполезно. Первое время еще держится, на что-то надеется, даже мечтает выкарабкаться. А когда до него доходит, как мало шансов с каждым днем остается – исчезают энтузиазм, улетучивается сила воли. Уже не хочется ему искать работу, более-менее чистый и теплый ночлег. Потом начинает считать меня «белой вороной». Ну да, все бомжи водочкой подогреваются, а я не даю. В итоге я теряю напарника, и в районе появляется еще одно грязное и пьяное чудо.

Ребята, прошу меня простить, но, с появлением работы и жилья, у меня очень мало времени для писем, а выходных почти нет – отопительный сезон – выпастись некогда.

С уважением, Снежок
Мои телефоны: 8 095 0600547
8 096 4390304

Мужність змінитися

Багато людей дурають себе, вважаючи ніби п'ють за власним бажанням. Вони починають пити, бо тоді життя здається кращим, принаймні на деякий час. Багато алкоголіків кажуть, що до пиття їх підштовхують проблеми на роботі або рідні вдома. Дехто визнає, що досить-таки часто не виходить на роботу ніби-то через хворобу, хоча насправді через п'янки або важке похмілля. Інколи дехто з них замислюється над тим, чому вони відрізняються від більшості інших людей, які можуть контролювати свою випивку.

Помірне вживання – завжди тимчасове, а “помірний алкоголік” – це ілюзія. Якщо людина стає алкоголіком, то це – назавжди, і навіть якщо вона утримується від вживання спиртних напоїв впродовж багатьох місяців, а то й років, повернутися до того, щоб просто “випивати по чарочці” в компанії вона вже не зможе ніколи. Як тільки людина переступає межу, що відділяє зловживання алкоголем від залежності, вона спалює за собою мости. Буває, що людина на якийсь час перестає пити, і їй здається, що небезпека минула, що від декількох кувалів пива або келихів легкого вина шкоди не буде. Але насправді алкоголік вже ніколи не зможе контролювати споживання спиртних напоїв.

На сьогодні відомі різні методи боротьби з алкоголізмом. Від алкоголізму лікують різні ясновидці, дорогі клініки, по телебаченню рекламують китайські настоянки. Алкоголіків гіпнотизують, кодують і підшивають. Але обіцянки швидко і назавжди вилікуватися від залежності зазвичай дають такий же швидкоплинний результат.

Метод, який визначає алкоголізм як залежність, з якою якісно жити – це Програма Дванадцяти Кроків Анонімних Алкоголіків (АА).

Про Анонімних Алкоголіків

Історія АА розпочалася 1935 року, коли один бізнесмен з Нью-Йорка, який вирішив кинути пити зустрівся з лікарем з Огайо – хронічним алкоголіком. Вони заснували АА, щоб допомогти собі та тим, що потерпають від алкоголізму, утримувати власну тверезість. Так, двоє безнадійних алкоголіків переконалися у тому, що чим більше вони допомагали іншим, тим менше їм самим хотілося пити. Рух почався спочатку з автономних груп в США, і далі розповсюдився по цілому світі. Оцінюється, що в 150 країнах світу у більше, ніж 90 тисячах груп зустрічаються понад 2 мільйони членів. В Україні АА розвивається з 1989 року та на сьогодні налічує близько 50 груп. У Львові АА діє вже 14 років.

Отже, АА – це товариство чоловіків і жінок, які діляться один з одним своїм досвідом, силою і надією, щоб допомогти собі та іншим позбутися від алкоголізму. Єдина умова для членства – це бажання кинути пити. Члени АА не платять ні вступних, ні членських внесків, вони також відмовляються від будь-якої допомоги ззовні. Основна мета – залишитися непитущими і допомогти іншим алкоголікам знайти здоровий тверезий спосіб життя.

“Вступ” в АА полягає у тому, що люди просто починають ходити на збори найближчої до них групи. Зазвичай групи збираються один раз на тиждень на 1-2 години. Більшість зустрічей є “закритими”, і у них беруть участь тільки особи з алкогольною проблемою. Раз на місяць відбуваються відкриті збори, на які може прийти кожен охочий, але також дотримуватися принципу анонімності. На відкриті збори АА можна прийти з членами сім'ї чи просто близькими людьми, оскільки зрозумівши програму, вони зможуть істотно допомогти алкоголіку кинути пити.

Основна причина, через яку алкоголіки відвідують збори АА – це бажання жити тверезо не завтра, через тиждень або через десять років, а вже сьогодні. На цих зборах людина

знаходиться в оточенні людей, які, як і вона, на власному досвіді пізнали, що таке алкоголізм, і прагнуть від нього звільнитися, надаючи один одному моральну підтримку. Крім того, збори групи допомагають людям позбутися самоти, яка часто є однією з основних причин алкоголізму.

В АА не вказують, що треба потрібно робити, а просто розповідають як пили самі, до яких негараздів це призвело, і як вдалось це припинити. Вони також не обіцяють вирішити всі життєві проблеми, але можуть продемонструвати, як навчитися жити без пиття – день за днем.

Про Дванадцять Кроків

Члени АА вважають, що алкоголізм – це прогресуюча хвороба, від якої неможливо вилікуватися повністю, але яку, як і інші невиліковні хвороби, можна призупинити і навчитися з нею якісно жити. Вони вважають, що ця хвороба є поєднанням фізичної сприйнятливості і психічної залежності від алкоголю, і вилікуватися від неї за допомогою лише сили волі неможливо. Алкоголізм можна приборкати тільки тоді, коли людина постійно працює над собою. І йдеться не лише про відмову від вживання, а й про самопізнання, аналіз свого емоційного стану, душевних переживань і самовдосконалення.

Програма АА – це духовна програма. Її духовний характер полягає в тому, що вона допомагає налагодити зв'язок з Силою, могутнішою за нашу власну – Бога, як особисто кожен з нас його розуміє. АА не вимагає міняти віру, а відповісти собі на запитання, у що чи в кого ми віримо. Метою програми Дванадцять Кроків є духовне пробудження, яке звільняє від примусу пиття.

Духовне життя, пропаговане програмою – це не теорія, яку потрібно вивчити – нею потрібно жити. Перші три кроки – це усвідомлення безсилля перед хворобою і того, що життям вже керує не людина, а алкоголь чи наркотики. На дні безсилля важливим є визнання Вищої сили – Бога, що може повернути здоровий глузд і рішення про передання свого життя у руки цієї Сили. Нехай вона ще є абстрактною, невловимою, напівреальною – основне, щоб була доброзичливою.

Наступний етап Програми – власне передача себе у руки Бога, що полягає у наведенні порядку у власному житті. Це – перегляд минулих подій і вчинків, моральна оцінка, яка дозволяє побачити власні вади і визнати природу своїх помилок перед іншою людиною. У постійній взаємодії із Вищою Силою особа готує себе до очищення і переосмислення власних вчинків, відшкодування завданих збитків конкретним людям. Навчившись відслідковувати свою поведінку, особа попереджає повторення зла, якого допустилася в минулому. Відшкодування завданих збитків за те, що зробили колись, підтримується зміною нинішньої поведінки.

Життя згідно з духовними засадами ґрунтується на вчинках, а не на духовній досконалості. Духовний поступ досягається опрацюванням 4 – 9 Кроків і завдяки неустанній праці над Десятим Кроком. Праця над Одинадцятим Кроком

Кидай пити!

має на меті удосконалити свідомий зв'язок з Вищою Силою, і в цьому допомагає молитва і медитація. Дванадцятий Крок підсумовує всю Програму видужання, і його розуміємо як служіння іншим і запровадження духовних засад у повсякденному житті.

Член АА може мати спонсора. Ідея спонсорства є важливим компонентом програми одужання, що спирається на Дванадцять Кроків. Спонсор – це інший член АА, який служить як особистий вчитель, провідник, уважний слухач, товариш, і одночасно є прикладом. Він допомагає початківцю у роботі над Крокami, ділиться досвідом, силою, надією, допомагає не збитися з курсу на шляху до ви здоровлення.

12 Кроків Анонімних Алкоголікiв

1. Ми визнали, що ми безсилі перед алкоголем, і що наше життя стало некерованим.
2. Повірили, що Сила, могутніша, ніж наша власна, може повернути нам здоров'я.
3. Вирішили передати нашу волю і наше життя під захист Бога - як ми його розуміємо.
4. Провели глибоке і сміливе дослідження своєї поведінки.
5. Визнали перед Богом, собою і перед іншою людиною справжню природу своїх помилок.
6. Приготувалися до того, щоб Бог усунув усі ці вади характеру.
7. Покірно попросили Його усунути наші недоліки.
8. Склали список всіх осіб, кому ми заподіяли зло і погодилися відшкодувати заподіяні нами збитки.
9. Особисто відшкодували збитки всім цим особам, окрім тих випадків, коли відшкодування принесло б їм шкоду.
11. Прагнули шляхом молитви і медитації поліпшити наш свідомий контакт з Богом, як ми його розуміємо, молячись лише за розуміння Його волі щодо нас і силу виконати її.
12. Після духовного пробудження в результаті виконання цих кроків, ми ділимося цим досвідом з іншими алкоголіками і застосовуємо ці принципи у всіх наших справах.

“Дванадцять традицій”-це принципи, які рекомендується використовувати для існування і розвитку груп АА.

12 Традицій Анонімних Алкоголікiв

1. Наше загальне благо повинне бути понад усе - особисте одужання залежить від єдності АА.
2. Для здійснення мети нашої групи немає вищого авторитету, ніж люблячий Бог - такий як він може виявити себе в свідомості членів нашої групи. Наші лідери є лише довіреними слугами - вони нами не керують.
3. Єдиною умовою для членства в АА є бажання кинути пити.
4. Кожна група повинна бути автономною, окрім тих справ, які стосуються інших груп або АА в цілому.
5. Кожна група АА має лише одну мету - ділитися своїм досвідом з тими алкоголіками, які все ще страждають.
7. Кожна група АА повинна сама себе утримувати, не приймаючи ніяких сторонніх пожертвувань.
8. Товариство Анонімних Алкоголікiв повинне назавжди залишитися непрофесійним об'єднанням, але наші служби можуть використовувати спеціальних працівників.
9. АА, як таке, не має керівних органів, але ми можемо створювати ради чи комітети, що безпосередньо звітуються перед тими, кому вони служать.
11. Наші відносини з суспільством ґрунтуються на залученні, а не на рекламі. Нам необхідна особиста анонімність в контактах із засобами масової інформації.
12. Анонімність є духовною основою всіх наших традицій; це постійно нагадує нам про необхідність ставити принципи вище особистостей.

Пропонуємо Вам визначити чи вживання алкоголю має руйнівний вплив на Ваше життя.

Спробуйте чесно відповісти на ці запитання:

1) Чи бувало, що Ви вирішували не пити тиждень або більше, але Вас вистачало тільки на день-два?

☐ ТАК ☐ НІ

2) Чи хотілося Вам, щоб оточуючі перестали говорити Вам про Ваше пияцтво і про те, що Вам треба робити?

☐ ТАК ☐ НІ

3) Чи намагалися Ви переходити з одного виду випивки на інший з надією, що це допоможе Вам не напиться?

☐ ТАК ☐ НІ

4) Чи доводилось Вам протягом останнього року випивати вранці, щоб мати можливість почати новий день?

☐ ТАК ☐ НІ

5) Чи заздрите Ви тим, хто може пити без неприємних наслідків?

☐ ТАК ☐ НІ

6) Чи траплялися у Вас протягом останнього року проблеми через випивку?

☐ ТАК ☐ НІ

7) Чи виникали у Вас через випивку прикрощі вдома?

☐ ТАК ☐ НІ

8) Чи траплялось так, що, випиваючи в компанії, Ви прагнули перехопити додаткову чарочку, тому що Вам не вистачало?

☐ ТАК ☐ НІ

9) Чи говорите Ви собі, що можете перестати пити в будь-який момент, як тільки захочете, хоча часто напиваєтесь і тоді, коли зовсім не збиралися цього робити?

☐ ТАК ☐ НІ

10) Чи прогулювали Ви роботу або заняття через випивку?

☐ ТАК ☐ НІ

11) Чи бувають у Вас провали пам'яті?

☐ ТАК ☐ НІ

12) Чи з'являлося у Вас коли-небудь відчуття, що якби Ви не пили, то Ваше життя було б кращим?

☐ ТАК ☐ НІ

Якщо Ви відповіли ТАК на чотири чи більше запитань, існує велика ймовірність, що Ви потрапили у лихо.

БОЖЕ, даруй мені розум і душевний спокій, щоб прийняти те, що я не можу змінити; мужність – змінити те, що можу і мудрість, щоб відрізнити одне від іншого.

Статистика: за 10 років кількість алкоголіків в Україні зросла удесятеро. Алкоголь уже вразив 15 – 25% населення. Офіційно на обліку в медичних закладах перебувають до 1 млн хворих на хронічний алкоголізм. Проте, реальна кількість залежних у 8–10 разів більша.

Більше інформації про Анонімних Алкоголіків у Львові Вам нададуть по телефону: **80677883534**

Підготували: **Тарас Кушнір, Олеся Саноцька, Володимир Меліхов**

15

ПРОСТО НЕБА #4

Групи Анонімних Алкоголіків у Львові					
День тижня	Назва групи	Адреса зібрання	Місце зібрання	Час зібрання	Додатковий коментар
Понеділок	Вежа	вул. Винниченка, 22	Церква Архистратига Михаїла	19.30	Приміщення актового залу при монастирі Студит. уставу УГКЦ
Понеділок	Світло	вул. Симоненка, 5	Церква Св. Володимира і Ольги	18.30	Приміщення релігійно просвітнього центру клас № 3
Вівторок	Група 12	вул. Антоновича, 100	церква св. Трійці РПЦ	18.30	Приміщення учбового залу (трапезна храну)
Середа	Сихів	вул. Червоної Калини, 70	Церква Різдва Пресвятої Богородиці	18.30	Катехитичний клас у каплиці
Середа	Світло	вул. Симоненка, 5	Церква Св. Володимира і Ольги	18.30	Приміщення релігійно просвітнього центру клас № 3
Четвер	Біла Троянда	вул. Личаківська, 49а	костел св.Антонія	18.30	Приміщення релігійно просвітнього центру у підвір'ї
П'ятниця	Світло	вул. Симоненка, 5	Церква Св. Володимира і Ольги	18.30	Приміщення релігійно просвітнього центру клас № 3
Субота	Криниця	Пл. Соборна, 3	Церква Св. Андрія	18.30	Бібліотека церкви
Неділя	Винники	м.Львів-Винники вул. Винниченка, 3	Осередок відвикової терапії ГО Спільнота взаємодопомоги «Оселя»	15.00	Біля готелю "Галактика", за гриль-баром. Орієнтир вивіска "Оселя"
Неділя	На привокзальній	пл. Кропивницького 1	Костел св. Єлизабети	16.30	Вхід із сторони захристія у підвал, освітній центр
Група Анонімних Наркоманів					
Вівторок Четвер	Горицвіт	вул. Симоненка, 5	Церква Св. Володимира і Ольги	з 19.00 до 20.00	Приміщення релігійно просвітнього центру клас № 3
субота	Горицвіт	вул. Симоненка, 5	Церква Св. Володимира і Ольги	з 16.00 до 17.00	Приміщення релігійно просвітнього центру клас № 3
Спільнота співзалежних Ал-Анон (для близьких та родичів залежних)					
Неділя	«Віра, Надія, Любов»	Пл. Соборна, 3	Церква Св. Андрія	18.30	Бібліотека церкви
Група взаємодопомоги для Дорослих Дітей Алкоголіків «Свіжий вітер»					
Вівторок	«Свіжий вітер»	Проспект Червоної Калини, 70	Церква Різдва Пресвятої Богородиці	19.00	Катехитичний клас у каплиці

Переходивши, побачив Ісус чоловіка, зроду сліпого. Запитали учні Його: «Учителю, хто згрішив? Він чи батьки його, що сліпим уродився?»

«Ані він не згрішив, ані батьки його, – відказав Ісус, – але щоб ділам Божим виявитись на ньому! (Ів. 9: 1-3)

“Віра і світло” – це міжнародний рух спільнот, в центрі яких є особи, в тій чи іншій мірі розумово неповносправні. Спільноти об’єднують друзів (самих неповносправних осіб), їхніх батьків, та приятелів – активних молодих волонтерів. Вони регулярно зустрічаються і зав’язують все тісніші дружні стосунки, діляться труднощами і радіщами, спільно святкують, разом беруть участь у молитві і приймають Святе Причасття.

Рух “Віра і світло” зародився в 1971 році, коли філософ і богослов Жан Ваньє і Марі-Елен Матьє, бачачи страждання неповносправних людей, відкинутих суспільством і Церквою, організували першу прощу неповносправних дітей і їхніх батьків до Люрду. Відтоді вони вирішили зустрічатися частіше і створили першу спільноту.

Сьогодні у світі налічується близько 3 000 спільнот, з них майже три десятки в Україні. І хоча рух зародився в католицькому середовищі, він стає все екуменічнішим завдяки участі у ньому людей різних християнських віросповідань.

Неповносправність не відбирає права бути щасливим, радіти життю, і розділяти цю радість з іншими

о. Тома Кушка – крайовий капелан спільнот «Віра і світло» в Україні

вони трошки відмінні від нас через розумову неповносправність. Дуже часто в очах наших неповносправних друзів є питання: чи ти хочеш зі мною дружити? чи хочеш зі мною провести час? Отже, філософія «Віри і світло» – це бути з ними, щоб вони не почувалися самотніми. Неповносправність не відбирає права бути щасливим, радіти життю, і розділяти цю радість з іншими. У спільнотах «Віри і світло» відбувається взаємне збагачення. Не тільки друзі отримують щось від нас, а й ми отримуємо багато від них. Приятелі, які мають чималий досвід у спільноті, кажуть, що переосмислили багато життєвих цінностей, відкрили для себе Бога. Коли не було спільнот «Віра і світло», батьки теж почувалися самотніми. Замкнені у власних квартирах, вони соромилися своїх дітей. Вони може і тепер запитують себе, чому у них народилася така дитина. Якщо раніше вони могли думати, що ці діти є покаранням, то

зараз говорять про них як про дар, який змінив їхнє життя. Часто батьки саме через своїх дітей приходять до Бога.

Початок моєї праці у «Віра і світло» був несподіваним для мене самого. Коли я був в Жовкві в 1998 році, в нас на парафії була дуже активна молодь, яка прагнула робити якісь добрі і конкретні справи. В нас так само були сестри Службниці, які ознайомили нас з ідеєю руху.

Відтак молоді волонтери почала шукати родини, в яких живуть неповносправні діти, ходили до них додому, запрошували на першу зустріч.

Спочатку батьки були не готові до співпраці і навіть насторожені такими подіями – раніше ніхто особливо не цікавився життям їхніх дітей. Навіть Церква подекуди їх відкидала. Мене запросили на першу зустріч спільноти. Там так само були присутні сестри Службниці, Зеня Кушпета, яка привезла цю ідею в Україну та три родини з Жовкви. Спільнота дуже швидко розвивалася і зараз в Жовкві їх є дві, в кожній з яких приблизно по 7 родин.

На парафії є священник, який виконує обов’язки капелана і духовного наставника спільноти. Раз на місяць він служить літургію для друзів, їхніх батьків та приятелів. Присутність священника в спільноті є важливою для батьків, бо символізує для них зв’язок з Церквою. Крім літургії є ще і зустрічі – також раз на місяць, спільна молитва на вервиці, всеукраїнські прощі, літні табори в Карпатах. Кожного року стараємося організовувати реколекції для членів спільноти.

Якщо говорити про покликання чи місію спільнот – то це в жодному разі не харитативна діяльність чи надання матеріальної допомоги. Йдеться про те, щоб бути разом з батьками і їхніми дітьми, присвятити їм свій час, розділити з ними радість життя, показати їм, що вони потрібні, що їхнє життя є цінним, як і будь-яке інше, не зважаючи на те, що

Як священник і капелан, після довгих років в спільноті, можу засвідчити як наші друзі люблять Літургію, як радо приходять на молитву та чекають Причасття. І це дуже зворушує. Зустрічі Спільноти стають справжнім місцем перетворення. Часто наші друзі, крім розумової неповносправності, мають і фізичні недуги, та попри те у них велике серце. Вони дуже відкриті, щирі і безпосередні, вміють радіти життю, не звертають увагу на зовнішні речі. Їм не стільки важливо, що ти робиш і як робиш, а те, що ти присутній в їхньому житті. У сучасному світі цінують розум, славу, успіх. Коли ти цього не маєш – ти не потрібний. Але наші друзі вчать нас, що не тільки це має значення.

У Старому завіті було глибоке переконання, що хвора і немічна людина є покаранням за гріх. Суспільство відкидало цих людей, а Церква відмовляла їм у сповіді та Святому Причастті. Навіть зараз дехто думає, що ці люди народжені внаслідок гріха. Хоча позиція Церкви змінилася – неповносправні особи є активними учасниками парафійального життя. Я часто згадую випадок з Нового Завіту, коли апостоли, побачивши сліпого чоловіка, запитали Ісуса чому він сліпий. «Щоб діла Божі виявилися на ньому» – відповів Ісус. Наші друзі теж мають своє покликання і свою місію у світі. І діла Божі проявляються на них, коли завдяки їм між людьми стає більше любові, співчуття та милосердя.

Розмовляла **Мар’яна Соха**

Несподівана цінність

Історія та місія спільноти

Перша спільнота L'Arche – «Ковчег» була заснована у 1964 році Жаном Ваньє, доктором філософії університету м. Торонто. Саме його прагнення створити альтернативу стаціонарним закладам для осіб з інтелектуальною недостатністю та агресивному, негуманному ставленню до них, дає початок розвитку нового підходу. Він купує будинок у передмісті Парижа і поселяється там з двома неповносправними особами. Зміст такого спільного проживання ґрунтується на повазі гідності та цінності кожної людини, рівних правах, партнерських, дружніх стосунках. Згодом, у 1971 році з'являється ще одна спільнота «Віра і світло», яка об'єднує людей з особливими потребами, їхніх батьків та приятелів для спілкування, дружби, взаємної підтримки. Відтак, з маленького будинку виникла потужна мережа, яка налічує 120 спільнот у 26 країнах світу.

«Ковчег» в Україну «приплив» на початку 90-х років, в той час коли існувала велика потреба в подібній організації. Адже в часи Радянського союзу неповносправних людей «не існувало», в принципі, як і багатьох тих, хто не вписувався в рамки системи та ідеології. Їх переховували за високими парканами, у далеко віддалених населених пунктах, у лісі. Навіть сьогодні заклади для осіб з розумовою неповносправністю хоч і виглядають ззовні гарно, відремонтовані, але всередині радше нагадують місця позбавлення волі. Люди, які там перебувають, не мають особистого простору, позбавлені спілкування.

«У 1992 році у Львові, за ініціативи Зені Кушпети, при парафіях почали утворюватися перші спільноти «Віра і світло». Спочатку вона спілкувалася з неповносправними людьми на вулиці та запрошувала їх до спільноти, а згодом люди вже самі почали приходити на зустрічі. На сьогодні в Україні вже існує понад 20 спільнот «Віра і світло», 4 з них – у Львові. Таким чином, це була потреба в зміні, можна сказати, в зміні менталітету, спроба навчити суспільство думати інакше і відповідно надати кожній особі з інтелектуальною недостатністю спробу реалізувати свої можливості», - розповідає сестра Адріана.

**Ми приходимо з одним ставленням,
а повертаємося з іншим**

«Зазвичай, молоді неповносправні люди сидять в чотирьох стінах і все, що залишається – в кращому випадку телевізор, а в гіршому – просто вікно, як шматок світу, і як єдина можливість спілкування з ним», - продовжує розповідь сестра Адріана, - «Батьки часто говорять: «А що він чи вона може зробити самостійно? Коли кажеш приготувати чай, дитина або його розіллє, або розіб'є горнятку». Вони стають справді неспроможним робити щось самі, бо ми не даємо їм такої можливості. Кожна людина має в собі потенціал і наше завдання – допомогти йому розвинути, щоб вона могла бути незалежною, самостійною».

У спільноті «Віра і світло» люди, які виключені із суспільного життя, не вміють висловлювати свої думки, вподобання, і є безпорадними в побуті, навчаються всім цим навикам, а головне отримують можливість спілкування, підтримки. Всіх членів спільноти називають друзями, а тих, хто їх навчає – асистентами. У майстернях вони вчаться робити свічки, вироби з бісеру, іконки, листівки, опановують ткацтво. До Різдва чи Великодня їхні вироби користуються великим попитом, особливо листівки, на які завжди є замовлення. Для осіб, яким навіть така праця є занадто складною, проводять арт-терапію, музикотерапію. Важливо те, що використовується індивідуальний підхід та орієнтація на потреби і можливості друзів.

Як зазначає сестра Адріана, у роботі з неповносправними особами можна виявити і свої власні «неповносправності», комплекси, слабкості. Часто люди цього не витримують, бо приходять з думкою, що вони такі сильні, що можуть допомогти слабшій, обділеній людині. Але якщо тільки віддавати, то настане момент вигорання, коли більше вже не зможеш працювати. А якщо працювати взаємно, давати й отримувати, то можна краще пізнати себе, розвинути, навчитися – це справді хороший досвід.

Олена Птуха
Фото автора

Допомагати, перебувати і любити в Емаусі

18

ПРОСТО НЕБА #4

«І ото, двоє з них того ж дня йшли в село, на ім'я Емаус, що від Єрусалиму лежало на стадії із шістдесят. І розмовляли вони між собою про все те, що сталося. І ото, як вони розмовляли, і розпитували один одного, підійшов Сам Ісус, і пішов разом із ними. Очі ж їхні були стримані, щоб Його не пізнали...

... І наблизилась вони до села, куди йшли. А Він удавав, ніби хоче йти далі. А вони не пускали Його й намовляли: Зостанься з нами, бо вже вечоріє, і кінчається день. І Він увійшов, щоб із ними побути. І ото, коли сів Він із ними до столу, то взяв хліб, поблагословив, і, ламаючи, їм подавав... Тоді очі відкрилися їм, і пізнали Його».

(Лк. 24: 13-31)

Якось до французького священика П'єра привели чоловіка, що після в'язниці, покинутий і знедолений, хотів покінчити життя самогубством. Абе П'єр сказав йому: «нічого не можу тобі дати... але може допоможеш мені поселити ці бездомні родини? Разом ми змогли допомогти ще більшій кількості людей». Так розпочалася неймовірна пригода. В будинку, викупленому і відремонтованому священиком, вони разом заснували першу спільноту Емаус. Це сталося в 1949 році, а сьогодні спільнот налічується 306 у 36 країнах світу. Як тепер пише у маніфесті руху, тоді об'єдналися люди, що усвідомили своє привілейоване становище і свою відповідальність перед лицем несправедливості, а також люди зневірені і знедолені, що втратили сенс життя. Разом вони почали допомагати біднішим за себе, бо тільки рятуючи інших, людина може врятувати себе. Відтоді Емаус декларує цінність для всього людства кожного життя, кожного справжнього миру, радості кожної людини і кожної спільноти. Перше, ніж дбати про себе, варто подбати про всіх тих, котрі є менше щасливими. Дотримання цього права буде слугувати пошукам справедливості, а значить і

миру між людьми.

Коли Абе П'єр вибирав назву будинку для першої спільноти, він зупинився на назві Емаус – містечка поблизу Єрусалиму. Спільнота теж нагадувала заїжджий двір, подібно до Емаусу – місце відпочинку для втомленого подорожнього. Отець П'єр тоді ще не здогадувався наскільки назва Емаус буде відповідною з огляду на все те, що мало там статися, що мали пережити люди, потрапляючи до цього дому.

Назва Емаус нагадує нам про воскресіння і надію, які приходять після розчарування. До цього містечка прямували розгублені і зневажені апостоли після ганебної і трагічної смерті Ісуса. Всі їхні надії і сподівання зруйнувалися. Після пережитої трагедії вони не повірили, що Ісус воскрес, забули, що він їм обіцяв це. Біль втрати перевершив їхню духовну силу і вони втікали від Єрусалиму, від Бога, від себе. На цьому шляху до них приєднався Ісус у вигляді подорожнього і супроводжував їх, тихенько зігріваючи їм серця. Одночасно він «стримав» їхні очі, щоб вони не впізнали Його, бо все-одно б не повірили в це – не були готові. Він хотів розбудити віру, що йде від серця. Коли вони разом знайшли нічліг, Ісус дочекався, поки Його запросять. Аж тоді за столом, розламавши хліб, Він відкрив їм очі.

Допомога в душі Емаус означає найперше перебувати зі зневіреними людьми, супроводжувати тих, кому зачерствіли серця від постійних невдач і трагедій. Серця людей закриваються, щоб не відчувати болю, і водночас закриваються до любові і добра. Закривши апостолам очі, Ісус відкрив їхні серця і аж коли вони готові були повірити у воскресіння, дозволив їм пізнати себе. «Чи не палали наші серця, коли Він до нас промовляв? – аналізували вони радісно. Як ми могли не впізнати Його?».

Люди часом живуть у своєму світі,

в якому закрите серце не сприймає добра, любові і марно говорити їм про Бога, про милосердя, про гідність кожної людини, коли очі їхні «закриті», а серце – черстве. Перебуваючи поруч з іншими людьми в любові, ми можемо поділитися своєю вірою і надією, щоб їхні і наші серця «запалали» – даючи, ми отримуємо. Можливо варто прислухатися і всім нам до старої біблійної притчі і зрозуміти, що життя насправді просте, якщо не ховати у зайвій складності і поважності свої зачерствілі серця. Їх потрібно відкривати як для болю, так і для любові та радості. Через біль до воскресіння шлях важкий і тернистий, а з відкритим і палаючим серцем можна відчути пульс життя, побачити воскреслого Бога, який сидить з нами за столом і ламає хліб життя.

Читаючи притчу, виникає питання: чому Ісус не відкрився перед апостолами, а довго і терпеливо супроводжував їх до Емаусу, витрачав свій час, щоб їх переконати. Може легше було би просто постати перед ними? Якщо не повірять – значить не заслуговують. Тут можна провести паралелі між висловлюванням сучасної громади щодо знедолених та бідних. Мовляв, нехай ідуть працювати, навіщо з ними панькатися? А в Емаусі вірять і знають, що потрібно з ними перебувати і терпеливо супроводжувати їх у майбутнє – так, як це зробив Ісус.

Допомагаючи, дуже важливо не нав'язуватися, а терпеливо чинити добро, поки в людини не відкриється серце. Потім дочекатися, коли вона сама запросить Бога за спільний стіл свого життя. Тоді місія допомагаючого – легенько відпустити, але залишити поруч, не приписуючи собі перемоги, а запрошуючи до співпраці на користь інших потребуючих.

Олеся Саноцька

Крокуючи до Емаусу

Зустріч

Чи зауважили Ви, що все наше життя подібне на якусь одну велику зустріч?

Ось встаємо звичайного ранку: зустрічаємося у новому дні з людьми, які нам близькі, з якими творимо сім'ю, родину, з сусідами... Вирушаємо до праці, де нас напевно чекають звичні зустрічі з колегами по роботі.

А по дорозі на місце праці зустрічає нас безліч знайомих і ще більше незнайомих – обличчя людей, заклопотаних своїми справами, проблемами, які, як і ми, кудись поспішають...

Серед житейської гонитви та поспіху дуже важко стверджувати, що в усьому цьому wirі людських облич і постатей ми дійсно когось справді зустрічаємо. Скоріше – сприймаємо своїх знайомих чи колег через призму наших буденних сімейних чи робочих зв'язків, а

зустрічні обличчя, що повстають на нашому шляху – сірою масою, через яку треба якомога швидше пробратися у своєму керунку... Сумно, що так відбувається. Бо, можливо, якщо б ми вміли зупинятись, заспокоїтись і зауважувати тих людей, яких послав саме для нас – для кожного зокрема – сьогодні Господь: чи у дома, чи на роботі, чи на вулиці, в особі якогось навіть неприглядного незнайомця; якби ми лише зуміли навчитися зауважувати – власне: зустріти! – людину, тоді сталося б в нашому буденному житті щось неждане, щось дивне, небуденне..., щось таке, що робить наше життя яскравим, незвичним, щось, що робить наше життя живим!

Євангеліє
Якщо Ви читали Євангелію, тоді, мабуть, зауважили, що у ній описано багато зустрічей. Євангелія не є якоюсь монотонною загальною наукою, набором постулатів і крилатих фраз. Нічого схожого. Кожне євангельське слово є словом, сказаним до зустрічної людини серед шляху, яким прямував Господь. Кожна євангельська подія – це зустріч Ісуса Христа з якоюсь людиною: її потребами, переживаннями, радістю чи горем, хворобою, гріхом... Це завжди зустріч особиста і кожній людині Бог уділяє свій час, знаходить слова розради, зупиняється, допомагає.
Ісус вчить вдивлятися в лиця зустрічних, вчить серед тих потоків сірої буденної маси народу зауважувати людей. Бо може статися, що ми, перейняті своїми клопатами, завжди поспішаючи встигнути виконувати всі наші плани, втомлені, запрацьовані, роздумуючи навіть над дуже потрібними речами, подібно до апостолів, що прямували в Емаус), переживемо неймовірне чудо зустрічі з Воскреслим Христом, одержимо змогу спілкуватись чи послужити самому Богові, але, не догледівши, не впізнавши в зустрічному – цілком звичайних чоловікові чи жінці, або навіть дивно одягненій чи замурзаній людині – Господа, пройдемо мимо, як левіт і священник. Уникнемо зустрічі, яку Бог послав саме нам. Зустрічі нежданої, дивної, влаштованої Богом саме для нас – для кожного з нас - такої зустрічі, яка покликана перемінити все наше життя, оживити його і причислити нас до тих, кого Господь вибрав для життя вічного.

Оля Жаровська

Без м'яса

Ми вирішили дослідити, чи є у Львові вегетаріанські ресторани, кав'ярні чи принаймні щоб у їхньому меню було передбачено страви для людей, які відмовляються від м'яса. Для цього ми опитали людей та обдзвонили кілька дорогих і відомих у місті закладів харчування.

На перше запитання відповідь дали самі вегетаріанці, які запевнили, що таких ресторанів у Львові немає. Тому їм доводиться вибирати з того, що їм пропонують, при цьому враховувати, щоб страви не включали в себе продукти тваринного походження. „Волю харчуватися вдома. Навіть маму і сестру привчив до супів на воді, – розповідає Тимур, п'ять років не вживає у їжу м'яса. – Щодо ресторанів, вивчаю меню, а потім зупиняю свій вибір на тому, що імпонує. Як правило, такий перелік страв є невеликий”.

Ми вирішили зробити невеличке дослідження самостійно. Спочатку задзвонили у „Віденську кав'ярню”. На запитання, чи є у них вегетаріанська їжа? Мене перепитали, чи я маю на увазі салати. Потім запевнили, що, під замовлення, можуть зварити овочевий суп та зробити салат зі свіжо нарізаних овочів, заправлених олією. А ще зварені овочі можуть підтушкувати на олії.

Наступний ресторан, що не так давно відкрився у нашому Львові, „Мазох-кафе” також вибором страв для вегетаріанців особливо не потішив. „Звичайно, у нас є овочеві салатики, – запевнила мене дівчина з іншого боку слухавки. – А ще супчик...” І все.

У дорогому і престижному „Кактусі” сказали, що з вегетаріанських страв, які не містять м'яса, є відварні овочі, салати чи перше. Вперше згадали про вареники і млинці, та запевнили, що поїсти можна нормально.

У „Шекспірі” мені чесно зізналися, що навіть супи у них всі готуються на м'ясному бульйоні. А зі страв, які не містять продуктів тваринного походження, у них хіба можуть бути салати. А з гарячих закусок – тушкований баклажан.

Перший ресторан, з тих, що ми вибрали для дослідження, де в самому меню зазначено страви для вегетаріанців був „Купол”. „З других страв ми пропонуємо цвітну капусту під сметанним соусом, голубці з савойської капусти, але не з м'ясом, а з диким рисом і білими грибами, та баклажани фаршировані під томатним соусом, – почала перераховувати працівниця закладу. – Влітку ще є кабачки з помідорами і грибами, але наразі цієї страви ми не можемо запропонувати”. За її словами, у них часто бувають групи туристів, серед яких обов'язково є вегетаріанці.

І найцікавішим у дослідженні виявилось кафе «Під клепсидрою». В меню є окремий розділ для вегетаріанців: зупа яринова, канапка по-галицьки (яблуко, сир, масло, горіхи, цинамон), налисники з грибами і... в цьому ж розділі салат «Час риби» з мідіями, креветками та лососем, салат «Теплий» з курячим м'ясом та канапка «Пам'ятник посмішці» з слабосоленим лососем...

Тетяна МЕТИК

...бувало, що я опинявся на вулиці чужого міста без грошей і місця, де можна було б переночувати. Часто не означає, що регулярно, але кільканадцять разів таке траплялося. Тому під час фотосесії не важко було уявити, що відчуває людина, позбавлена прихистку, опори й інших звичних речей. Окрім того, така Божя рівновага, що жоден з нас не може бути певним, що не потрапить завтра-післязавтра у трудні умови, несприятливе середовище. Але у кожному з нас є потенціал витримати усі труднощі і випробування. Інша справа, що вся ця сесія фотографічна була, перш за все, грою. Адже попри те, що я можу собі частково уявити, як це бути безпритульним, на зйомки я прийшов з теплої хати і через кілька годин туди ж повернувся. Тож з мого боку не зовсім чесно думати, що я повноцінно відчуваю те, що відчувають ці люди...

Тарас Прохасько

Педагогічна поема

22

ПРОСТО НЕБА #4

«В пролетарській державі не може бути безпритульних дітей», - було написано на агітаційних плакатах початку 20-тих років минулого століття. Гасло, сповнене гідності, як, зрештою, більшість комуністичних гасел. І ось, здавалося б, агітації в нас давно немає, є реклама, навіть соціальна, проте чогось подібного у своїй ствердості й категоричності ліберальна українська влада запропонувати не може. Не ліберальні це, виявляється, методи - викорінювати безграмотність, сифіліс-туберкульоз, про які свого часу писав Маяковський, масово виловлювати безпритульних і влаштовувати для них школи імені Достоевського. Порядки не ті, бюджет не дозволяє, плюс вибори щороку. Та й немає за сучасних умов дієвих методів боротьби з безпритульністю, адже безпритульність, як відомо, є проблемою соціальною, а соціальними проблемами займатись - справа безнадійна і неприбуткова. Україна, як типова країна третього світу, ідеально надається до різних шарлатанських ініціатив доброї волі, на зразок роздачі презервативів для боротьби зі СНІДом (цікаво, чому вони не роздають «Алкозельцер» для боротьби з алкоголізмом?), а ось робота з безпритульними тут ведеться вкрай легковажно - час від часу їх виловлюють і переправляють до дитячих будинків, звідки, згідно зі статистикою, більшість із них намагається знову увекти на вулицю. Одним словом, макаренківські методи не діють.

Не хочеться знову пережовувати загальнозрозумілі речі про принципово антисоціальну (читай - антинародну) сутність тієї моделі, котра так чи інакше вибудовується в Україні ось уже 18 років, чи вказувати на оборзільність і цілковиту зажраність усіх без винятку «політичних еліт», для котрих всі соціальні програми закінчуються кілограмом гречки на рило перед виборами. Але, якщо мова зайшла про 20-ті роки, то хочеться сказати ось що. Мені

видається, що період становлення «української демократії», себто наша з вами героїчна епоха, багато в чому нагадує непманський період в історії УРСР, себто ті ж таки 20-ті роки. Нагадує, перш за все, візуально - те саме стрімке соціальне розшарування, той самий культ спекуляції, той самий шансон у кабаках і рішуче намагання вписатися в нову систему, рішучішою за яке є лише ненависть до цієї самої системи. Ті самі безпритульні, зрештою. Їх, звісно, не 4 мільйони, як у Радянській Росії станом на 1922-й рік, але тенденція зростання їхньої кількості жодної втіхи все одно не лишає.

Можливо, виживши на вулицях і в підземних переходах українських капіталістичних міст, вони, на відміну від своїх батьків, зрозуміють, що змінювати потрібно не президента, а країну, якою він керує.

Але ось що різнить перший український неп від нинішнього: якщо комуністична влада декларувала створення безкласового суспільства, то для влади сьогоденної, здається, єдино правильною та безперечно незаперечною видається орієнтація на ліберальний капіталізм, з його вільним ринком, транснаціональними корпораціями та іншим набором викачування бабла з країн, що прагнуть «стати на шлях демократичного становлення». Інакше кажучи, кого цікавлять державні соціальні програми, якщо мова йде про тяжке болюче становлення вітчизняної буржуазії, котра має підняти цю країну з колін? І дивлячись сьогодні на цих десяти-дванадцятирічних пацанів, що гріються в підземці, або нюхають клей на вокзалі, мимоволі думаєш: виходить що? Виходить, що на них усім насрати. На них насрати їхнім

батькам, які продають їх за ящик водяри, насрати мінтовні, яка бере з них гроші, насрати бюрократам, які сидять у відповідних комітетах міських та обласних адміністрацій, на них, зрештою, насрати всім дорослим. Але чи складають вони зараз список своїх ворогів? Чи запам'ятовують вони їх в обличчя? І чи згадають вони їх поіменно, якщо виживуть на цих вокзалах, і не помруть від гепатиту чи наркоманії? І якщо згадають, то що вони стануть робити? Адже зрозуміло, що класове розшарування торкнеться їх у першу чергу, і зовнішній ворог набуде цілком конкретної класової сутності. Можливо, виживши на вулицях і в підземних переходах українських капіталістичних міст, вони, на відміну від своїх батьків, зрозуміють, що змінювати потрібно не президента, а країну, якою він керує. І ось тоді, гадаю, вже не позаздриш представникам згаданих вище «політичних еліт». Зрештою, їм і тепер особливо немає чого заздрити.

Мені здається, що їхня (я про «політичні еліти») найбільша проблема в тому, що вони не користуються громадським транспортом. Постійне перебування за тонованим склом службового автомобіля позбавляє тебе можливості спостерігати, як змінюється твоя країна, як вона насправді виглядає. У тебе немає шансів розгледіти цих дітей, які ночують біля аптек, цих бомжів, які живуть на дахах, мов Карлсон, жебраків, які працюють на невидимі синдикати, вуличних торговців, які торгують усім, що має матеріальне втілення, безробітних, яких стає все більше, і втішених співгромадян, яких стає все менше. Тим більше в тебе не буде жодних шансів потім за все це виправдатись. Тому що потрібно знати в обличчя тих, з ким живеш на одній вулиці. Тому що вулиці належать тим, хто на них живе. Тому, зрештою, що в нормальній державі не може бути безпритульних дітей.

Сергій Жадан

Гральні автомати

*Граль-ні ав-то-ма-ти! Їх не по-до-ла-ти!
Особливо, якщо гра на гроші.
Історія по темі: бачать мої очі –
мужик вкалує зранку до ночі.
Тому йому й платять багато,
отримані гроші ідуть в автомати.
І ось він стоїть перед нами,
вступились очі в віконні рами.
Й шепочуть враз його тонкі уста:
“Позичте пару гривень до полочки”.
Лунає сумна пісня. Завіса.*

А один студент-хлопака-с-нашого-двора¹ так полюбив “однорукого бандита”, що навіть перестав бути студентом. Правильно, он однорукий бандит ніде не вчився, а грошей заробив чимало. Для справедливості зазначу, що кримінальний інвалід на любов хлопця взаємністю не відповідав і “баблом”, як правило, не ділився.

Ввечері гравці злітаються до автоматів, як метелики на розпечене сяйво електричної лампочки. Ці збіговиська нагадують жертвоприношення трьом богиням, що їх древні греки назвали в душі Подерв'янського: Шара, Лажа та Пропажа. Причому Шара, як правило, приходить рідко, а Лажа та Пропажа – разом. На облуплених фресках античних храмів Шара має коштовні дукати з монет по 50 копійок, в Лажі і Пропажі взагалі нічого нема – все програли.

Гей ви, лохи! (Дозвольте так до вас звертатись, бо як іще назвати людей, що витрачають свій час та гроші в ці розвеселі яскраві гроби) Відлипніть від автоматів. Ідіть додому. Виспиться!..

Але ніхто не чує. Екрани світяться, гроші сипляться, гра почалась²

Дінь-дзін – пішло десять гривень.

Дінь-дзін – пішло півзарплати.

Бемц – пішла дружина.

Дзін – пішов ти нафіг, позичати тобі більше не буду.

“Что наша жизнь? ИГРА!”³ Лохи – жреці у храмі гральних автоматів, автомати – жерці лохів.

Природний ланцюг живлення...

ДІНЬ-ДЗІНЬ!

Денис Шашенок

¹ - алюзія на пісню “Ребята с нашего двора” улюбленої групи Володимира Путіна “Любе”.

² - рекламний слоган одного з мобільних операторів

³ - лібретто опери П.І. Чайковського “Пікова дама”

Сучасна українська культура як привид Сковороди

Я не можу повірити в культуру.

Адже культура – це настільки чесна брехня, що в неї дуже легко повірити. Так, саме «чесна» брехня. «Чесна» – тому що віримо. Живемо за нею. Ну будь ласка, що таке «культура»? Носії культури не мусять, пробачте на слові, ні какати ні пісяти? Митці, з погляду людей, які мають гроші мусять бути такими собі чи Шевченками чи Франками. А люди, які мають гроші, це пробачте – міністерство культури. І тут я не говорю про якісь персоналії, я говорю про систему загалом, ба навіть одного тверезого функціонера ламає бабло чи то пак система.

Що ж такого сталося з нового здавалося б 2009 року? А нічого. Україна, як держава (чи то пак ще й «країна») мусить мати свого Брюса Вілліса і Френка Сінатру. А їх – немає. Ми ще поки що не можемо заповнити нішу, наприклад, якісного українського бойовика. Чому? «Немає коштів» – каже нам президент, уряд і міністерство культури, яке б мусило перейменуватися в «Міністерство халтури», як на мене. Так от, грошей нема, культури теж і ми стоїмо – дивимось на «бездну», а «бездна» дивиться на нас. Поет пише вірші, міністерство відмиває бабки і все здавалось би чітко, як і має бути. І в цьому не винні жиди, москалі, бандеровці, масони, біле братство чи інопланетяни. В цьому винні ми самі. Поки державні інституції тримаються на плаву, митці стріляються, працюють фасувальниками китайських іграшок і живуть на злам століть в надії, що після смерті їхні творіння будуть когось потрібні...

Тому в цій ситуації відпадає бажання писати цю статтю і хочеться грати в дебільні комп'ютерні ігри.

Судимо дуже просто за крутою схемою – «бабло побеждает зло». І от дивний парадокс, який би можна було зробити основою якоїсь політичної програми: на заході ми що маємо – людей, які готові споживати українську культуру, але на жаль вони не мають бабла, а на сході все навпаки – є бабло, але людей ще не навчили споживати якісний сучукрукульт.

«Не маєш хліба – співай», – співають Гайдамаки. От то і робимо, що співаємо. Співають всі – прекрасні українські люди: Іво Бобул, Лілія Сандулеса, Ірина Білик, Михайло Поплавський, Назар Савко і Павло Дворський. І все це відбувається на тлі того, як наш улюблений президент мусить напружити Юлечку, щоб та знайшла бабло на майбутнє, хоча б на смерть прекрасного божества українського народу – «Фінансової кризи». Митці відчувають її повірте найбільше серед усіх. Люди, які не мали бабла ваще перестали його мати взагалі. Не, ну скажемо, ті хто працювали в крутих українських виданнях, без заздрості, класно прилаштувались. Але це відсотків 5 всіх цих літераторів. Решта ж мусить або кіряти або заробляти.

«Сова є сімвалом мозга» – співає Пропала Грамота. А де ж той символ? Чи ми знову мусимо казати: «Наш символ – Шевченко» (не той який грає в футбол). Так от бачу просту проблему і хай мене проклянуть усі українські «Просвіти», але вельми поважний Тарас Григорович не може бути символом українства. Ну нащо зароджувати в собі (за допомогою Шевченка) якийсь національний комплекс? Адже, коли ми вважаємо героєм людину все своє життя покріпачену, то куди нам дорога? Дорога нам – бути покріпаченими. І тут в першу чергу говорю про культуру. Про культуру «офіційну». Про Спілку письменників, закинута на узбіччя літпроцесу.

Наш національний символ, початок нашої культури – це як не крути, Сковорода. І якщо кожен з нас пізнає Сковороду як флагмана сучукрліту, то не буде проблем ні в культурі, ні в державі. Нас, вибачте на слові, все життя «друть» тим Шевченком і живемо, як кріпаки. Час тікати. Ми не мусимо наближатись до української аристократичної культури, про яку казали Франко чи Антонич. Мусимо тримати в собі оцю, нашу першу і рідну культуру – культуру Сковороди. І чи треба Україні тих Євросоюзів, чи треба їй НАТО – до сих пір невідомо. Знаю одне: їй треба Сковороду зі своєю європейською культурою. Адже ми маємо свого національного генія, який виплевав не державу, а націю, що й тримало нас 300 років на плаву, який врешті-решт і виплевав того ж Шевченка.

Ні, я не ненавиджу Шевченка. Але це не те, що потрібно нам – українцям. Нам варто задуматись над тим, що ми, як мирна нація довгий час гноблена, мусимо навчитись забивати на проблеми. Народ, який вміє забивати на проблеми – щасливий, народ, який ти ніколи не завоюєш. Наша офіційна культура не мусить постійно писати про Карпати, УПА і гайдамаків. Вона мусить, насамперед, бути світовою. Ми не знаємо, що робиться за 30 кілометрів від західного кордону. А там, що найцікавіше і твориться оця, довгоочікувана світова культура. І поки Україна не скаже, що в нас є не тільки Прохасько, Жадан, Роздобудько, Карпа, Лучук і Герасим'юк, а ще й є свій Вілліс, своя Мадонна, свій Вісконті – то горе такої нації...

Тож, як кажуть, часто на завершенні різних офіційних вечорів: «Як парость виноградної лози плекайте мову!». Вже десь 5 років я спостерігаю за тим, як відбуваються всі ці Шевченківські дні: приїжджає лектор, актори читають вірші і грає лірична музика. А після того так і хочеться йти «на панщину пшеницю жати». Самі собі зробили ікону – самі в неї віримо. А у нас є – прекрасні і сучасні чумаки (торговці на базарах), приймаки (стабільний офісний планктон), і косарі (нормальні пацани які рублять бабло). Чому українська культура завжди мусить над кимось плакати і когось жаліти? Живіть в сучасному і радійте.

Я не можу повірити в культуру. Адже культура – це настільки чесна брехня, що в неї дуже легко повірити. Так саме «чесна» брехня. «Чесна» – тому що віримо. Живемо за нею. Ну будь ласка, що таке «культура». Носії культури не мусять, пробачте на слові, ні какати ні пісяти? Митці, з погляду людей, які мають гроші мусять бути такими собі чи Шевченками чи Франками. А люди які мають гроші, це пробачте – міністерство культури. І тут я не говорю про якісь персоналії, я говорю про систему загалом, ба навіть одного тверезого функціонера ламає бабло чи то пак система.

Григорій Семенчук
ілюстрація **Оксани Васьків**

Всі, хто того дня, Або фашизму не буде!

*Несём от голода спасенье
Мы истощённым нищетой,
Давая им по воскресеньям
Кусочек просфоры святой.
П'єр-Жан Беранже*

(пер. В. Дмитрієва)

– А що таке FNB? – спитав мене хлопчик років тринадцяти.

– Хлопче, ти такий дорослий, що мав би то знати, – відповів я.

– Розумієте, в мене трохи інший профіль, – сказав він.

– Який це?

Хлопець з усмішкою протягнув мені мій гаманець. Я схопив гаманець і помацав свої кишені: там було порожньо.

– Коли це ти встиг? – запитав я маленького злодія.

– Коли ви ловили ґав, роздаючи їжу бідним.

– То ти все знаєш; чого питаєш? – наїхав я на хлопчиська.

– Просто ви мені сподобалися і я захотів вам віддати гаманець, – сказав хлопець.

– Добре, дякую. Хочеш поїсти? – запитав я його.

– Ні, дякую. Мене вдома мама чекає, – відповів хлопець і побіг геть.

Я подивився цьому обірванцю услід, подумав, яка в нього може бути мама, а потім зазирнув у гаманець: там було порожньо. Я згадав про свої кишені та розлютився сам на себе, на свою неухважність.

– Рассеянный с улицы Бассейной, – сказав, усміхаючись мені, Черпак, який весь час спостерігав за нами.

– Дякую за підтримку, – сказав я. – Ти хоч бачив, як він це зробив?

– Звісно, було смішно за тобою дивитися.

– То чому ти нічого йому не сказав? Ти що, весь час стояв собі і дивився, як він витягав з моєї кишені гаманець?

– Так. Він робив це зі знанням справи. Хлопець – профі.

– Слухай, я тобі не вірю. Ти собі вигадуєш, – сказав я.

– Не вигадую. Ти ж знаєш, я не вмію брехати.

– Ще хтось бачив? – запитав я.

– Авжеж. Всі, – відповів він.

– Ви що, мене розігруєте? – почав нервувати я.

– Бульйоне, заспокойся, ніхто тебе не розігрує. Просто нам подобається спостерігати за твоєю реакцією, – сказав Черпак, і всі, хто того дня роздавали їжу, розсміялися мені в обличчя.

– Це так тупо, – сказав я і почав сміятися разом із ними.

Що таке Food Not Bombs, питала мене того дня точно і-боже-і-вільна збирачка інформації, яка не могла натішитися смерті якогось прокурора. Що таке Food Not Bombs, питав мене дідуган на милицях, дякуючи Господу, всім святим і непорочним, так і не почувши від мене жодної відповіді. Що таке Food Not Bombs, питали мене голуби, які дзьобали крихти, що сипалися з беззубих голодних ротів на землю. Що таке Food Not Bombs, запитував мене один націонал-соціаліст, і я відповів йому, фашизму не буде.

Що таке Food Not Bombs, питав я башти костелу Святої Єльжбети, і звідки воно таке вилізло.

Одна жінка цілувала камінь, на якому знаходилися каstrулі з їжею, і прославляла Господа свого, відбиваючи поклони.

– Пані, та то не релігійна організація; ви дуже не старайтеся, – звернувся я до неї.

– Так? А, добре, – сказала вона і встала в чергу за обідом.

Люди потроху підходили, брали собі їсти, точніше, їм порціювали, думали кожен про своє і не заздрили іншим.

– А хто ви такі? – запитав мене чоловік, щойно смачно попоївши. – Ви якась благодійна організація? Хто вас фінансує?

– Слухайте, пане. Ми такі люди, як і ви. Такі самі. І ми так само хочемо їсти, як і ви. Нас фінансує любов до ближнього свого, і тому ми влаштовуємо для вас безкоштовні обіди, – відповів я.

– Але хтось таки має бути зацікавлений у вашій діяльності? Може, міськрада?

– Звісно! Ми залюбки нагодували б і наших посадовців, але вони брідяться самої лише згадки про бомжів. Вони чинять насильство над нами своєю байдужістю й зухвалістю. Вони вважають, що бездомність – це стан, з якого можна вийти, що це проміжна стадія на етапі становлення людини як особистості. Це ефемерність, яку вигадує саме життя, бо воно сповнене ілюзій про краще майбутнє. Вони говорять, що з цим треба боротися і що не можна залишати безпритульних на вулиці. Їм незнайоме почуття голоду і небезпеки власного існування. Вони звикли мислити інакше, – сказав я.

– То може ви від якоїсь церкви? – не вгавав чоловік.

– Церква – це ворог народу, зятяте. Церковнослужителі ніколи не зроблять для вас нічого доброго, якщо з цього не матимуть для себе зиск. Ви – їхнє безтурботне сьогодні і опора на завтра. Ви – їхній хліб, сіль та вино. Ви – оплачуєте їм комунальні послуги та будете для них розкішні храми, аби забезпечити їх робочими місцями. Ні, ми не від церкви, вибачте, пане, – відповів я.

– Я зрозумів, – сказав чоловік. – Як вас звати? Я поставлю за вас свічку у церкві.

– Іешуа Га-Ноцрі, – сказав я.

– Перепрошую?

– Ісус із Назарету, – повторив я.

Чоловік подивився на мене поглядом віслюка і знепритомнів. Можливо, я й справді немов друге пришествя.

Відтак я піднісся вгору на три метри від землі над злиднями й добровольцями FNB, які вже закінчували роздавати їжу, і промовив Слово:

– ЛЮДИ ДОБРИ! Хто потягнув мій гаманець? Тільки не кажіть, що то був отой безпритульний хлопчина. Я хочу чути правду!

– Бульйоне! Злазь з дерева! Всіх ворон сполохаєш, – сказала Тарілка. – Гаманець у тебе випав, коли ти шнуровав гади. Ми й підібрали. А тут тебе розіграли...

– Дуже було весело, правда? І як вам вдалося вмовити хлопця?

– Ми віддали йому вміст твого гаманця.

– Там майже нічого не було! – виправдовувався я.

– Отже, ми майже нічого і не віддали, – сказала Тарілка.

– Тримай свої кредитки і читацький.

Я спустився на землю, хоча, за Тарічиною версією, я зліз з дерева. Сяйво навколо мене розсіялося, ореол згас, німб розтанув на очах у двох-трьох десятків знедолених, але нагородваних людей.

Я підійшов до казанка і зазирнув усередину: там було порожньо. Я подивився на Тарілку, на Черпака та на інших добровольців FNB і мені стало затишно. Я ліг на землю і заснув тихим сном.

Максим ОЛЬґА
29.10.2007 р.

Янголи

не бачені ніким
янголи що живуть на зупинках життя
зламаними сірниками
вони прикурюватимуть тобі
і доки ти
вдихатимеш дим
вони освітлюватимуть дорогу
і проведуть твою сонну душу
покажуть шлях через пороги свідомості
не відвертайся
навіть якщо твої
янголи виглядають як бомжі
радій що вони поряд
радій що вони живі
і ти можеш до них доторкнутись
а значить вони є
вони звільняють тебе
від необхідності віри
а отже все просто
й достатньо випити
останнє що залишилось
і все вже непотрібно
пам'ятати на що здаєш
ти
і що може лише
сьогодні бачиш
вічне

Ярина Черняк

Свиня

Він вивів її на велике подвір'я.
Він завжди любив її як свою.
»Маленька, не думай, що дикий звір я!
Не бійся — надіюсь, ти будеш в раю!
Ну, швидше, маленька, не треба прощатись!
Я зараз, я тільки ножика візьму!
І навіть не думай мені пручатись!«
І очі його наповнились слізьми.
Він виніс ножа з пів метра завдовжки.
Махнув. Здрігнувся — вона ще кричить.
»Моя дороженька, давай-но я ще раз!
Маленька, невже тобі ще болять?«
Вона закричала. Кричали обоє.
Він знав, що її повертати пізно.
Вона захлиналася власною кров'ю,
він плакав і сам захлинався слізьми.
У нього в крові і лице, і пальці...
Вона кричала, іще не вмерши...
Йому було лише одинадцять...
Хлопчик зарізав свиню... Уперше...

Карина Тумаєва

Молочні зуби

Сьогодні двері прочинено у навчальні заклади
Виправні заклади сплять стоячи
Холод пробирається куртками
Зі спин школярів у малинових піджаках
Холод крізь себе пропускає частини повітря
Що в легенях дітей карданними переливами нагрівається
Для них насипають м'ясо в потрісканих тарілках –
Сорок сім грам на рилю
І так завтра і вчора

Дитячі холодні пальці тримають кулькові сині ручки
Дві клітинки відступають зліва
Чотири від попереднього запису
Сьогодні тема твору одна
І надалі так само

Однакові голови схилені
І сколіоз один на всіх
Релігія та сама
Атеїзму щодо знань
Прагматизму щодо дій
Поклоніння щодо нескореності

Але над стадіонами асфальтного покриття
І над дахами шкіль де ти вічно палиш свої Rich
Над побитими вікнами їдалень пробирається холод
І старий добрий Лорка
Мовчазливо усміхнений Лорка як вічно усміхнений Будда
Відриває голови тим
Хто посміє до нього наблизитись
І на задній парті в кабінеті інформатики ми
Безголові і вільні
Запальничкою з торговою маркою Motorola
Підпалимо патишки опіуму

Владислав Волочай
vladik_kohne.livejournal.com

Велика депресія (79 років по тому)

Коли сантехнік Андрій засинає його міцно тримає озноб,
адже він знає, що сон буде про театральні каси із чергами,
черга буде страшина — наповнена інтелектуальними снобами
і жлобами в одній особі, і ще буде запах поту, бо червень.

Коли Морфей привозить його бідного на метро театральну
сантехнік готовий за пробудження віддати усе накопичене,
що заробив сам і що заробила його дружина у пральні
і донька-блондинка з товстим шаром косметики на обличчі.

Йому сняться люди, які ніколи в житті не знали що таке праця,
він бачить тих, кого турбує рівень зеленості тенісних кортів.
І кожного разу він стоїть у черзі під номером тринадцять,
одразу ж за міністром юстиції з міліцейським ескортом.

Спочатку Андрій думав, що це через вірменську їжу — це печія,
але теорія не підтвердилась, сода не загасила жахи,
більше того людей додалось і уві сні вони щільніше стоять
у маленькій червеві касі театру де гратиме гурт Даха-Браха.

Цей сон — каже Андрій своїм співбесідникам на роботі,
за пляшкою сему, що жене дружина бригадира —
абсолютна протилежність описаній біблійній свободі,
це антикультурно і негуманно, повторює він без міри.

На що його товариші по пляшці відповідають тверезо.
Вони висувають свої тлумачення та нехитрі пропозиції:
хтось каже про глобалізацію, а хтось про економічну кризу.
Але Андрій знає, що це капіталізм стрімко втрачає свої позиції.

Анатоль Кукула

Ну той що

Ну той що, що Львів. Ну той що, що дощ і вогко.

Вогко настільки, що рідина заповнює легені

І львів'яни, коли говорять,

бризкають водою з легень на співрозмовника

Ну той що... Ми сховаємось в стару пошарпану машину,

Переобладнана якимсь дивом в таксі,

Звичайно, якщо можна вважати дивом

Фінансові потреби власника машини.

Ну той що...

Ми поїдемо в центр Львова поміж сецесійні будинки

На вулицю, яка носить ім'я чеченського воєначальника,

Хоча могла б носити ім'я Лема, чи наприклад Банаха

Ну той, що Дудаєв не заслужив на вулицю в центрі Львова,

Ми візьмемо там найкращих в світі хот-догів,

Адже хот-доги – то їжа янголів.

Можна відлітати до раю під релаксивну електронну музику,

Яка зібрана, наче старовинний фотоальбом

З раритетних джазових семплів.

Богдан-Олег Горобчук

Дико Повільна Дорога Додому

Світла дорога цієї ночі – як роздвоєна риб'яча кістка в
моєму горлі

Я кашляю і йду нею

Тримаючись за паркан: долоня сивіє від мокрого бетону
Вона геть чужа

Чужа ніби тремтячі змерзлі долоні дерев

Ніби мокрий шалик на моєму горлі – нічна петля
– нічна змія

Ця дико повільна дорога додому: кожен ліхтар як
старий знайомий

І тільки пташині сліди недопалків

І тільки недопалки пташиних слідів

Щоразу змінюють свої взаємні траєкторії

Взаємність – ось чого бракує нам з дорогою

Ми не як пелюстки квітів

Не як хвилі моря; не як хвилі мозку

Ми настільки різні що вона

Може в мені застрягнути

А я

Ніяк ніяк не дійду нею додому:

Більмо місяця закривається повікою хмари

Я ніби засушений листок між сторінками будинків –

Перекладаюсь від сторінки до сторінки

Шукаючи свого дому

Але ніяк не відчитаю його з-поміж подібних

Кожен ліхтар як старий знайомий

Майже кожному розбито голову

А з того що поряд із домом – витягли тельбухи

І він помер стікаючи струмом

По пташиних слідах недопалків

По недопалках пташиних слідів

Я незалежно від себе самого

Доходжу додому

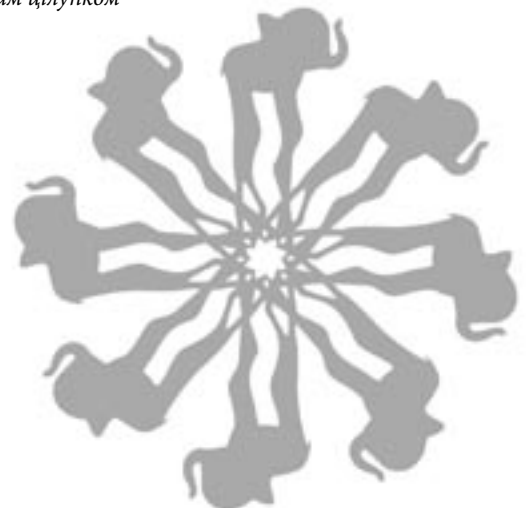
Віддираю з корінням вологе тіло шалика від шиї

Вишкрябую з горла кістку дороги

Викашлюю кров і зупиняю її зрештою теплим кухневим
рушником

Гірким лимонним соком

І твоїм солодким цілунком

Бог – це бомж

Тези

Людина вигадала Бога за образом і подобою своєю. Природа людини змушує шукати собі наставника. Нам постійно здається – в темному перевулку чи в беззвучній ванні, що ми не самі.

І відсутність самоти рівнозначна силі тяжіння. Якщо людині й справді нікого буде зустріти ніде, то це означатиме відсутність ґрунту під ногами, відсутність гравітації. А земля нам необхідна так, як Богові - наша віра в нього.

Людину змушують рухатися в певному руслі тільки ті речі, до яких людина вважає за потрібне рухатися. Книжка, пляшка...

І цей напрямок, який кожен бачить перед собою, цей ідеальний образ, тимчасовий або повноцінний Бог, спонукає тебе розвиватися в тому чи іншому напрямку. Що змушує розвиватися Бога?

Соціальна сфера діяльності Бога ідентична діяльності Бомжа. Вони обоє неприкаяні, відсторонені. Якби Бог спустився на землю, якби відчув гравітацію, то, за своїм побутовим чи цивілізаційним світоглядом, став би в один ряд із Бомжем. Але бомж був би стражденнішим – у нього є потреба їжі, питва, даху над головою, хоча б умовного.

Ось чому Богові є куди розвиватися. Мати потребу.

Сама спроба протиставлення Бомжа соціуму уже робить першого переможцем – воїном, якого практично неможливо вистежити і який з легкістю помічає всі пастки і розбещене пихате обличчя громадськості у вигляді, скажімо, обличчя міліціонера.

Так само і Бог – існує серед людей непомітно, як інфекція, як сила тяжіння з обличчям віри.

Але соціум навпаки - структура, елементарна для втечі. Від неї можна переховуватися у ній же. Риби не здатні переховуватися від води поза водою.

Прості речі висвітлюють шлях. Простий одяг, прості слова, прості потреби.

У Бомжа є ця, своя естетика, якої він, найчастіше, несвідомо, але дотримується. Якої сахаються оточуючі. Яка його, здавалося б, мусить виділяти, але насправді – ця естетика відсторонює його далі від соціуму. Бо вона його не затемнює, а навпаки, як духовне явище.

І цей шлях, ця простота і вмиротвореність бездомної естетики, наближає і Бога до Бомжа, і Бомжа до Бога. Скоро або Бомж відмовиться від людських потреб - на користь Бога, або Бог змусить себе відчувати потребу, так сильно, як їх відчуває Бомж, щоб навчитися страждати за нього, чи, краще, разом із ним.

Соціум, потреби, потреба соціуму – це ті речі, які вигадав Бог, щоб Бомж не міг осилити себе як Бога. Бог відмежував себе з осторогою.

Важко залишатися собою, якщо тебе називають Бомжем або Богом. Ще важче бути ними, щоразу підставляти другу щоку, бездомно блукати, як проповідники чи пророки, створювати свій всесвіт. Але Бомж, на відміну від Бога, не відпочиває на сьомий день створення – він щодня має новий світ.

Якщо Бомж – це той, у кого немає житла, то лише через те, що воно у нього не лише на землі, - і наразі він просто не може зорієнтуватися, де йому краще – тут чи там.

І він спершу чекає, поки до нього спуститься Бог, щоб помінятися місцями на певний час. Щоб Бог на трішки залишився тут побомжувати.

Павло Коробчук

Важко залишатися собою, якщо тебе називають Бомжем або Богом.

Господь Блог

Цікаво, чи веде ЖЖ Господь Бог?
Я впевнена, що так.
Слова „бог” і „блог”, зрештою, такі подібні...

Цікаво, яка Його електронна адреса? Який Його юзернейм?
gospodj_blog? savaoff? preved_novyzaet?

Якщо ми не дивуємося, що блоги ведуть політики, священники, тінейджери, міліціонери, божевільні, матері-одиначки, хуторяни, літератори, онаністи, песимісти, радіолюбители, може, навіть якісь майбутні святі... То чому ми мали би дивуватися, знайшовши одного прекрасного дня у непримітному пості одного зі своїх френдів лінк на Його ЖЖ?

Ви ніколи не думали, що й сама Біблія вельми нагадує собою „живий щоденник”? Так само поділена на окремі пости... Спочатку Він постив – а Його ніхто не коментував (Люцифера за відомих нам обставин від’єднали від Інтернету), і тоді Бог створив Адама і зафрендив Його.

Сьогодні всі ми можемо коментувати Його записи, тому що коменти – це наші молитви. І часто Він таки щось на ті коменти відписує.

Господь-Блог – хороший френд. Він ніколи нікого не банить і не відфренджує. Він читає всю ту ахінею, котру ми пишемо на своїх електронних денниках. Зрештою, якщо бути до кінця точним, Господь-Блог – один з тих жж-юзерів (такі, певно, є у френдстрічці кожного з вас), котрі ніколи не коментять ваші пости, але завжди їх читають. Він, бачте, справді постійно в курсі всього.

І знаєте, Його пости практично завжди варті того, щоб заносити їх в меморіз.

Ірина Шувалова

29

ПРОСТО НЕБА #4

мікроорганізми (яблуко макдональдз)

сідай мені на коліна
будемо слухати казочку

про людей
вони - мікроорганізми
люди-амеби
або інфузорії в тифельках

люди менші за червоних мурах
люди не такі кмітливі

полюбляють мінімалізм

ще на початку створення світу
коли перші зуби кусали перше яблуко
Бог підслухав розмову своїх підлеглих
Адама і Єви

- скільки в нас грошей
- міні-мум
- скільки в нас часу?
- міні-мум

вже тоді
все починалось
з гріха

сіль ву пле

13.10.2005 року

сіль ву пле
співали хором
хористки
незграбно захиляючись слиною
протираючи спітнілі руки
до посвячених ряс
витираючи окуляри від капель
поту
смикаючи Його за довге волосся
сіль ву пле
би сказали французи
якби мали за що дякувати
розглядаючи як натхненно Він
слухав
наші молитви
розплутуючи зі свого волосся
спітнілі руки дрібних монашок

Юрко Синенький

Різдвяне Диво

«Я не можу дати тобі ніякого розумного пояснення, але ти вцілів дивом...» – щойно отямившись, почув від лікаря Артур. Куля пройшла за міліметр від серця, не зачепивши артерії. Здавалося, що якась могутня рука захистила його від наміру нападника. Бути боржником – це майже те саме, що бути приреченим на довічні переслідування, тим паче, якщо тебе ще наприкінці листопада звільнили з роботи, повторюючи в коло нове для тебе поняття «міжнародна фінансова криза».

«Чувак, вішайся, як не принесеш бабло до вівторка. Від нас не сховаєшся!..» – двоє кремезних мужлаїв доступними словами та кількома ударами під ребра дали йому зрозуміти, що це не сновидіння. Сутінки кольору брудного снігу та непрацюючих світлофорів дедалі більше поглиблювали відчай, нав'язливо запускаючи свої зимні слизькі щупальця вглиб сакральної території, де палахкотіла хоч якась надія.

Вівторок. Спусковий механізм спрацював моментально, куля легко виконала призначену місію, ввійшовши у груди Артура. Стрілець обійшовся без глушника, знаючи, що для більшості святково налаштованих людей вистріл видаватиметься звичним вибухом дешевої петарди. Рубінове замерзле плесо

крові до ранку було присипано пудрою сніговію.

Дві тисячі зелених були необхідні на навчання його дочки Марти, себто на хабар для викладача Х. із неабияким звірячим апетитом. Артур просто марив, аби його єдина дочка стала юристом, таким чином він вліз у борги, звідти і скрипуче ліжко лікарняної палати та відчуття крайньої межі.

Минулої ночі йому снилася півпрозора жінка в білій розкішній сукні, жінка, що була схожа на його дружину. Вони розлучилися п'ять років тому, оскільки вона безпідставно підозрювала Артура у зрадах. Дружина мала бажання забрати до себе дочку, але чомусь ніколи цього не зробила. З того часу він не отримав від неї жодних новин. Жінка зі сну хотіла про щось йому розповісти, показати щось вкрай важливе, але Артур не міг навіть пальцем ворухнути і бодай вловити однісіньке слово.

Спохмурнілий і виснажений думками, втративши чи не всю віру і кров, за день до Різдва, Артур вичікував, що прийде Мартуся і втішить його око своєю присутністю. Обік на сусідньому ліжку лежав хлопчак, що тільки й дивився у стелю; лікарі поставили йому несподіваний діагноз – «рак мозку», лишилось тільки сподіватись, що це був просто дурнуватий жарт ескулапів.

Літня змережана зморшками санітарка виявила обом пацієнтам свою вроджену добродушність, принісши їм нехитрий почастунок, який складався із мандарин та домашніх штруделів. Цей жест частково відволік зосередженість на особистій кризі, гнітючішій і глибшій аніж якась там фінансова.

Тим часом, Марта гарячково обдзвонювала сусідів і родичів, з'ясовуючи раптове зникнення батька. Не випитавши від них нічого конкретного, дівчині спало на думку податися на пошуки тата в усі можливі міські лікарні. Спрацювало. Зараз же вона стрімголов мчала на Топольну, плутаючись в здогадах, що саме могло трапитись з батьком. Таксист мав бадьорий настрій та гострий язик, але йому не вдалося встановити бажаний контакт із Мартою. Вона мовчала, ледве стримуючи сльози, беззвучно ворухила губами «тримайся, мала, тримайся...»

Боляче зазирати у очі знесиленої людини, що терпить поруч... боляче не знати, як полеглисти її біль... Артур старався не видатись дочці розгубленим і загнаним у безвихідь, одначе, Марта й сама здогадувалася про зміст тієї ситуації. Тепер вони могли поділитися гарячою лавиною почуттів одне до одного, але навіть не знали, як це вкласти в слова. П'ять хвилин, десять... дочка сиділа скраю ліжка і тримала батька за руку. Врешті Марта витиснула із себе: «Тату, грошей вже не треба... викладач Х. сьогодні помер...»

Микола Vareth Шпаковський
ілюстрація Ромка Шукеля

Підліткова безпритульність чи відчуття дому

*Ніде ніщо не чекає на людину.
Завжди треба самому
приносити все з собою.*

Ремарк

Всі помешкання тимчасові. Пофарбувати волосся, щоб знати, який його справжній колір. Комірці мали би бути білими, але їх немає, бо з шкільних одностроїв не залилося геть нічого. Чи себе втрачено?

Всі помешкання мають смак глуду. Передусім здорового. І коли хочеться схаменутися, вийти на певній станції з потягу, відпустити волосся, проростити коріння, то такий стан осілості неминуче асоціюється зі словом „дім“. Ти по коліна у землю вкопаний, і буде важко кудись піти. Чи не буде там туги за нічними травами, вогняними гітарами та вогкими спальниками? Нащо вдягатися в те, у що ми не хочемо, і ми про це знаємо? Коли ми тільки шукаємо і не знаходимо ТЕ.

Розгортати книгу на будь-якій сторінці, щоб знайти фразу чогось таки варту. Вирушати з наметом кудись, де конче холодно і де тебе досить. Танцювати природно і тихо, готуючись до загибелі в мурах дому, таких негнучких в порівнянні з наметом-

вими і таких певних (тут тільки грішник може вдатись до порівняння). Чи та загибель не є, власне, переродженням, реінкарнацією себе внутрішньої, себто появи на цей божий світ прибраної у нову раціоналістичнішу подобу тієї самої незграбно-надокучливої дитини, чи радше підлітка з ореолом перехідного віку, що дошукуюється скрізь сенсу?..

Півсторінки про те, як люблю дивитись на дощ, коли Тебе нема, і як цитую Гайдеггера. Може тому, що так важко поряд з цією межею дорослішання зрозуміти, що не ти першу цеглину закладаєш у фундаменти цього міста і не з твого намету, хоч, може, тільки на його „стінах“ висять картини, починається наметове містечко цивілізації. Може тому, що і гіпі, і комуністи волали тобі про те, що твій дім скрізь, тому найщасливішими є безпритульні, що мають пекло за рай на землі, що чують тепле, коли насправді холодно. Багаті давні культури нас довго вчать цього оптимізму, проте людині західній терпець уривається.

Якщо мені дається змога вимріяти дерево з листками, пагоном і корінням, то кортить зобразити його зовсім не так (залишається

це дитиняче бажання виділитись). Мені ніде спати – і доводиться вишивувати в своїй уяві величезне трикутне ліжко з трикутними подушками, повними сіна. Чомусь найчастіше тут фігурують запахи і смаки, на цьому незбагненному кавалку простору, який таки хочеться ганебно привласнити, хоч іншої миті, може, захочеться спалити паспорт чи просто податись геть з цього помешкання, міста, країни. Смаки (через незмінну присутність почуття голоду, який може навіть змусити помити посуд) заплітаються у цупкі коси поєднань із ледь не саморобними глиняними полумисками та горнятками, з товстими книгами кулінарних рецептів, подразнюючих рецепторів, та запахи, принесені з жмутками різних рослин, призначених для сушіння та додавання до чаю, з ароматичними свічками та паличками, з численними чи просто частими квітами. А ще малюнки на стелі, що так щиро прикрасять ці невимовні мури, а ще коханець, дитина, кіт, собака чи інша тварина (на свій розсуд вибрати), яку інколи годуватимеш, і це змусить згадувати про себе.

Альбіна Позднякова

31
ПРОСТО НЕБА #4

Толерантність – це...

Толерантність – це те, коли тебе приймають таким, як ти є, – сказав мені якось мій ВІЛ-інфікований друг Богдан. – Коли я вирішив жити з відкритим статусом, розумів, що втрачу багатьох знайомих, приятелів, деяких близьких людей...

Та поза тим хлопець на це пішов. Більше того, розповідав про своє інфікування усім підряд. Спостерігав за реакцією і від того відчував якийсь внутрішній кураж. Хтось сахався від Богдана, хтось жалів, хтось мінявся на очах і відразу зникав з його життя.

– Це допомогло мені відсіяти тих, хто ставився до мене нещиро. Така собі перевірка на „вошивість“, – продовжував він.

Щоранку мій товариш стає з ліжка і йде вмиватися, дивиться у дзеркало і при цьому найменший прищ навіває страх і думку: скільки залишилося ще жити? Богдан намагається штучно підняти собі настрій і змусити себе чогось прагнути, кудись рухатися... Але майже усюди його супроводжує депресивний настрій. Він не такий, як усі. „Що було б, якби в цьому автобусі пасажери дізналися, який я?

Багато з них би повиходило? – розмірковує він, по дорозі на роботу. – Як сказати стоматологу про свій статус. А що як він відмовиться лікувати зуб?”

– І таких запитань виникає багато. Вони впливають мимоволі. І ти нічого з ними не можеш зробити, – ділиться Богданко. Але, знаєш, найважче для мене – це влаштувати особисте життя. Ніколи б не дозволив собі скривдити людину, тим більше кохану. А хочеться сімейного затишку, діточок, простого людського, як то кажуть, щастя...

„Як там твій „спідоносний“ знайомий? Ніколи не розумів, як ти можеш проводити з ним стільки часу?” – дорікає мені рідний брат. Намагаюся з ним дискутувати, мовляв, «добирай слова, ВІЛ не передається у побуті, дружити з такими людьми абсолютно безпечно...» А в душі ловлю себе на думці, що цілком могла б і поєднати своє життя з Богданом, близькою і любою мені людиною.

На роботі в Інтернеті надібуваю якийсь форум, де користувачі обговорюють проблеми ВІЛ/СНІДу.

– Вивезти їх усіх в резервацію!

– Треба змусити відкрити статус, щоб інших не заражали...

– Ніколи б не віддала свою дитину в садочок, де працює ВІЛ-інфікована вихователька...

І ще багато подібних висловлювань, у яких багато відразі і люті.

„Ну чому вони такі певні, що застраховані від СНІДу. Чому не думають, що це може статися з кожним? – запитую сама себе на піку свого обурення. – А як мають почуватися при цьому ВІЛ-позитивні люди? Невже для них статус має бути вироком? Кінцем нормального життя?“

Набираю номер Богдана і домовляюся з ним про зустріч. Спочатку мені хочеться з ним говорити про нетолерантне ставлення до таких, як він людей, про побачене в Інтернеті, але потім, ловлю себе на думці, що не хочу знову і знову нагадувати йому про наболіле. Ми говоримо про мистецтво, літературу, театр, захоплено і цікаво, настільки, що все інше якось втрачає значення. Має вагу тільки ЛЮБОВ...

Тетяна Метик

LIVEJOURNAL

28th August 2008 | 11:06pm:

Власні імена

perfetskyj

Оце сьогодні дізнався, що бувають діти з такими іменами, що аж.... ну не те, щоб когось вже знав з таким іменем.... але от з чимось воно страшенно

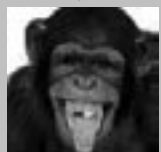
асоціюється... Ну наприклад Енікей. Гарне? У всякому разі просте, легко запам'ятати. Деся навіть трішки милозвучне.

Звичайно, що реакція на таку витонченність батьківської фантазії була миттєвою, розгорнулася дискусія, в результаті якої переможцем серед імен-омонімів одноголосно признано Капслока. Воно, до речі, чудесно підходить і для двійні - тепер по подвір'ях бігатимуть чарівні Капс і Лок.

Ситуацію з трійцею трійнею миттєво врятував **psychiatrus**, який справедливо зауважив, що з будь-якої халепи нас завжди врятовують мужні Контрол, Альт і Деліт.

Ну що ж, молоді батьки - вибір за вами!

Friday, September 12th, 2008 2:05 am

flakelviv

Йде під моїм вікном бомж. брудний, бородатий, всьо як треба. заходить бичок. піднімає до мене очі і просить запальничку. кидаю йому, він закурює, підкидає мені її назад. ми мовчки куримо. я кидаю недопалок на землю, він без слів докурює свій, піднімає мій, йде пару метрів і викидає їх в смітник.

віддав йому півпачки сигарет.

Nov. 11th, 2008 | 3:57 PM

rain_woman

Політична ситуація в країні дісталася-таки мого мозку й інтенсивно шурує в ньому лопатою. Щоби почитати зі своїми трохи казок, набрала у пошуковика: "Українські народні КАЗЛИ".

Nov. 17th, 2008 | 6:31 PM

logvynenko

"боюся іти додому -- а раптом там нету нема"
via **olhamaria**
а ви чого боїтесь?)))

Nov. 17th, 2008 | 5:57 PM

haydamaka

завтра жоже перестане работати на кілька годин через те, що вони переїжджають з Фріско до Монтани.

Ви уявіть собі тільки сам процес і розмах переїзду. ЦЕ ж вони збирають мільйони терабайт графоманії, картинок, юзерпик, жж чатів, віртуальних презентів і весь інший стафф більш ніж ПЯТНАДЦЯТИ МІЛЬЙОНІВ ЮЗЕРІВ і переносять його з місця на місце...

Уявіть, якби завтра раптом жж пропав з кінцями, а потім через тищу років його відкопали би мережеві археологи ... вони би, напевно, дивились на цей контент, як ми би дивились на Александрійську бібліотеку...

Nov. 17th, 2008 | 1:07 PM

dana_ja

суцільні перехідні періоди і моменти.... а коли вже почнеться справжнє життя???

Nov. 19th, 2008 | 10:26 AM

green_carrot

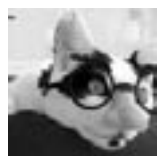
Милі друзі, як ви пам'ятаєте, нещодавно ми з вами говорили про любов.

Сьогодні ж тема нашої розмови антонім (це ж антонім, не? що скажуть філологи? ніччю ни помню) цього поняття. Ми поговоримо про ненависть.

Так от, якщо і є в цьому світі щось, що я ненавиджу більше, ніж смажену цибулю, то це довбана нульова температура. Коли зранку, курва, до вечора валит мокрий сніг, вологість в носі, і холод під копчиком! Корочі, хто організує мені на завтра температуру оточуючого повітря +25, получити щастя валшебной палкой.

Nov. 19th, 2008 | 7:18 PM

Як ми вміємо приймати рішення

tynjatka

З реклами НАТО на радіо ЕРА «Без згоди хоча б одного члена НАТО, рішення не буде прийняте». Отже, вступ України до НАТО, гарантує розвал цієї організації. J

Aug. 27th, 2008 | 06:03 pm

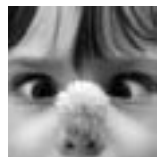

dreamhead

мені сьогодні приснилось що мені путін доторкнувся до носа і виликував насморк

Nov. 19th, 2008 | 9:15 AM

З празнічком!

bozhochok

З першим снігом вас, шановні:!) Вітаю тих, для кого то новина приємна і співчуваю тим, для кого не дуже. Зима таки буде -- то однозначно добра новина!:)~:~)

Nov. 20th, 2008 | 5:06 PM

idegen

часом люди просто зникають.
ось людина є, а ось її вже нема.
сьогодні вона знаходить час для тебе, а
завтра вже не знаходить.

бо має багато роботи.

так, раптом. учора мабуть менше було.

сумно то все...

Nov. 20th, 2008 | 12:03 PM

мовно-язический феномен**ler_la**

Нагальне питання!!!

Останнім часом я дуже часто в асьці і ЖЖ використовую оце "перекручування великого і магучего русского языка". І от мені раптом подумалося:
1) звідки я це підчепила? (це не дуж суттєве питання).
2) звідки оця манера взагалі взялася і як давно? (оце вже суттєво).

3) чому українськомовний сегмент ЖЖ її так часто використовує? (і чим далі, тим більше). Ну в сенсі... ми так пишемо, коли хочемо надати, приміром, іронічності певній фразі? Але чому ця фраза, сказана типу російською, має виглядати іронічно, а теж саме просто українською - геть не так?

Це на якомусь підсвідомому рівні? Типу москалі-лохи, знущалися над нашою мовою, давайте і ми познущасмося над їхньою?))))

Nov. 22nd, 2008 | 10:07 PM

Вічна пам'ять жертвам Голодомору**olehkots**

мої рідні більш-менш це діло пережили.
правда, прабабця, виснажена голодом,
захворіла на тиф і померла, а дідові, ще зовсім малому,
від голоду сніг здавався зеленого кольору...
Вічная Пам'ять.

Nov. 24th, 2008 | 3:16 PM

альо**recurrentyuki**

це як посміхніться вас знімають. тільки
посміхатися не треба.
натовпи з тролейбусів, трамвайні
кондуктори і дівчатка, що вигулюють

собак - всі чітко знають свої ролі. до секунди і до сантиметра.

досвідченою рукою режисера на ескалаторі виставлено персонажей

однакові рухаються скоріше,
цікавих показано повільно детально і з різних боків.

поїзди приходять вчасно, час рухається так як
написано в сценарії.

діти ловлять ротом сніг.

-альо?

-здравствуйте, мы звоним вам сообщить, что завтра с шестнадцати тридцати до двадцати одного в вашем доме будет проводить консультации специалист по делам страхования семьи. ваша семья сможет уделить пятнадцать-двадцать минут, чтобы ознакомиться с программами страхования и задать интересующие вас вопросы?

-у мене немає сім'ї.

Nov. 24th, 2008 | 6:06 PM

Кожен народ заслуговує на свою історію**bndr_ndrj**

Галичина, Івано-Франківськ,
24.11.2008, 17:32

Спускаюсь у підвал по картоплю,
відчиняю двері, вмикаю світло, шукаю
очима картоплю. Аж раптом у двері

забігає чорно-білий кіт. Сідає біля мене і дивиться. Чую позаду себе голос.

- Рбнтпчк, ти куди пішов? Ану, вернись!

Повертаю голову - пергідрольна сусідка середнього віку.

Я: Доброго дня. Вибачте, повторіть, будь ласка, як ви його назвали?

Вона: Робентропчик.

Я (прикидаючись валянком): Що це за ім'я таке гарне? Що воно означає?

Вона: Не знаю. Просто гарно - Робентропчик.

Nov. 24th, 2008 | 3:33 PM

Львів-Житомир-Київ**milicenta**

Йомайю, яка я втомлена. Цепіпець! Чи то пінцет (треба позбуватися цього іздриковського слова). Ну власне:

"Драбина" була класна, хоч мама і дулася, що я по зимі їжджу "па якітам драбинам")))) Вось))) Ми там разом з Віком героїчно мерзли на сцені воім"я ісскуства =) На нас були намальовані внутрішні органи (на мені ще й яким-то боком нервова система. Чомусь саме зеленого кольору) і ми були тіпа люди, яких не мусить бути. Не знаю як у мене з акторською майстерністю, але всі казали, що по мені було видно, що вода, якою прямо на сцені всьо то з мене змивали, була холодна. Коротше, тепер я чхаю =))) Але нічого, там же був "Старий ринок", дві пляшки, так що повністю ми не змерзли =))) Ну а потім ще й вино принесли. Хороше вино. Саморобне. В пляшці з-під чернігівського пива. Так що до тих пір, як виступав Любка, ми всі були готові, я вже вдяглася і навіть стіли зашнурувала, і потім, похитуючись, виходила на сцену між віршами Любки і поїла його вином. Мене потім за певними обставинами нарікли Жаданом. Бгг)) Ну а потім взагалі весело пішло. Нас виганяли три рази з "Плітки", там Кокошки всякі були, дебоширство, потім ми взагалі всі погубилися, але на потяг таки сіли))) Люблю я потяги. З усякими іноземцями странными о_О Коли ми туди зайшли, на моєму місці ваабще бухий дядя спав)) Тоже странный))) Весело було, адназначьна! =))) Про Житомир пізніше напишу) Може, ще й фото з драбини виставлю)) бгг)

Nov. 26th, 2008 | 11:48 AM

ulijka

Иииии, а раптом цей... вас звільнять чи скоротять у зв'язку з глобальною

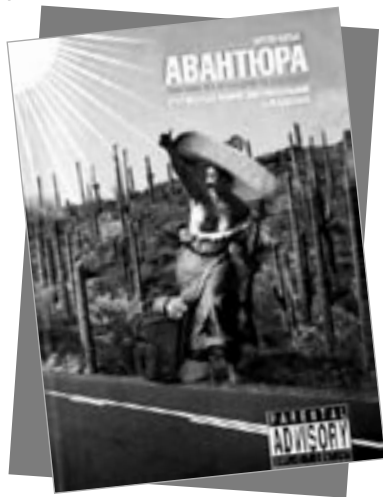
кризою? Думали, що будете робити коли доведеться ручками працювати, а не головою?

Я так прикинула, що ще вмію шити, раптом шо – можу піти на фабрику працювати)))

Ще добре знаю фоташоп, але кому це нафіг буде потрібне якщо криза?

33

ПРОСТО НЕБА #4

Еротика в третьому світі:

рецензія на «Авантюру» Артема Чапая
Історійка про мандри по-бідняцькому

*Від редакції: книга містить нецензурну лексику.
Рецензія її не містить.*

- ...куди добираєтесь?
- до Нью-Йорка.
- що, до Нью-Йорка — дизелями?

А чому б і ні? Як і згадує далі автор, а що ж робити нам із третього світу, ще й третього з маленької літери. Хочете прочитати про практичні реалії мандрів по-бідняцьки? — думаю, вам якраз сюди.

Ну що ж, головний герой, автор книги, вирішує закинути навчання і податися собі на ще один континент, так би мовити — побачити світ. І світ із його повної середини, якщо така, звісно, є, а не із чистих вікон закордонних автобусів.

Тобто залізили у саму дупу тих далеких країн, про які рідко згадують у книжках (якщо взагалі згадують) і яку прикривають усім можливим. Головне ж — прикрити. Як то кажуть, скільки людей — стільки думок, так і в цьому випадку скільки країн — стільки пригод.

Артем Чапай подорожує зі своїми друзями з країни в країну, десь затримуються довше, десь менше, «тринькають» усі гроші, потім їх заробляють, заправляють свого «вірного коня» олією, яка нікому виявляється непотрібна, але яка справді є екологічно чистою для навколишнього середовища.

У книжці ви не можете не помітити особистого ставлення автора до так званої «системи». І, хочу сказати, ставлення досить свідомого та реального. У США Артем потрапляє на загальнонаціональний страйк трудових мігрантів, одним з гасел яких є «жодна людина не є нелегалом» — «no one is illegal».

Дехто таких акцій просто не помічає, але не головний герой цієї книги. Подорожувати стопом, ночувати у незнайомих, чи майже незнайомих людей, завдячувати водіям за те, що підвезли вас енну кількість кілометрів (серед тих водіїв навіть міністри внутрішніх справ знаходяться, просто міністри не наших країн, а тих — інших) — ось це називається вільно пересуватися, чи то — подорожувати по-бідняцьки. Розкривати для себе правду імпорту продуктів з інших держав до нас в Європу. Як згадує Чапай про каву, робітники отримують мізерні гроші за мішок кави, а ми за маленьку баночку платимо, у порівнянні, дуже багато. Артем має пояс з написом DIY і певна, що надає цьому дуже велике значення.

«... мені так подобається опускатися до стану бомжа, — радо казав Сімон. — Ги, бачу тобі теж. Здається, ти ще більше опустився.

— І радий тому.»

Якось почула фразу, що відсутність грошей — це наш скарб. Я її трохи переформулюю під цю рецензію — відсутність надмірних грошей, що не потрібні на їжу та проїзд — оце наш скарб.

Перейдемо до іншого підзаголовку книжки — «еротико-політичний документальний калейдоскоп». Про

політичний вже трохи згадувала. Щодо еротики, то ще можна додати: скільки країн — стільки жінок. Тільки не сприймайте це надто різко. Нові ж країни — це якісь нові почуття. І чим погано вчити іспанську частково в ліжку?

Як зауважила не тільки я, наприкінці книжки є просто неймовірні слова: «... і я зрозумів, що зовсім не треба, щоб кіт був «мій», щоб диск, книга, ковдра чи кімната були мої, щоб кайфувати. А головне, не потрібно намагатися продовжити цей стан. Момент не треба ловити, ним треба насолодитися і відпустити». Думаю, автор хотів, щоб це цитували. Потрібно лише насолодитися і відпустити, як і кожну книжку врешті-решт. Що я і роблю.

— вимагаю премію академіка Павлова!

— валимо?

— валимо.

Юліана ПАРАНЬКО

Шість текстів про хуліганів

Дуже важко вибачати суспільству всі його проблеми. Та оскільки, насправді, всі ми є суспільством, то певно важко пробачити собі.

Книга Юрія Покальчука «Хулігани» — шість текстів, записаних з реальних розповідей у колоніях. Але не подумайте, що це повністю документалістика. У книзі чітко видно літературну обробку автора. Герої — діти, яких життя занадто рано кинуло в бурхливий котел під назвою «життя». Їхні долі від початку — скалічені. Але Покальчук мабуть навмисно вніс нотку надії на порятунок у їхні тихі охриплі голоси. З книги візнаємо щоденні пейзажі — клей, бруд, теплотраси, квартири, дешева горілка, сигарети. Ці діти повністю відірвані від реальності. «Ірактися» для них (згодиться, доволі пособачому звучить) є чи не єдиною формою міжстатевих стосунків.

Всі ці діти — вихідці з важких сімей, шукають легких грошей і безтурботного життя, навіть не думаючи про майбутнє.

Основні дві частини твору тісно пов'язані між собою — це «Хуліган Зайчик» і «Мама Рома та пацани».

У повісті «Мама Рома та пацани» з'являється ще одна, але вже старша героїня: проститутка син якої подався в хулігани.

У «Хуліганах» гарно змальовані всі закони вуличного життя — бійки, страх, крадіжки, міліція, проституція, але завжди дух родини і братерства...

Я пишу цю рецензію на Львівському вокзалі. Спостерігаю навіть прототипи героїв книжки. Що ж може бути символом цього покоління — клей чи алкоголь? Щодня ці діти проходять повз нас, наче душі, яких ми не бачимо чи то пак не помічаємо і питання хто в цьому винний давно не постає. Постає інше: як це змінити? Книга Юрія Покальчука може викликати неоднозначні думки. Саме через це варто прочитати її і почати помічати усе навколо себе.

[Покальчук Ю.В. Хулігани; Худ. С.І. Правдюк — Х.: Фоліо, 2006. — 221 с.]

Грицько Семенчук

Будинок з піску й туману

(2003, Вадим Перельман)

Життя — це не біле і чорне.

Не оцінюйте героїв як от: це хороший герой, а цей — поганий. Так лише в казках, ну, або в масовій голлівудській продукції. У фільмі все складніше.

У фільмі не розкриваються проблеми бездомності, важливим є питання дому, рідних стін, сповнених спогадами та почуттями. Втративши почуття та вагомість спогадів, дім перетворюється на будинок з піску й туману...

У стрічці розіграні п'ять людських трагедій. Це історія про п'яток особистостей: про дівчину, у якої в період депресії відбирають домівку; про поліцейського, який постає перед вибором: сім'я чи кохання; про полковника, який все життя віддав службі за країну, котра його згодом зрадила і визнала ворогом, та незважаючи на це полковник залишається відданим своїй державі; про дружину полковника, яка повинна слухати свого чоловіка, іти за ним, не суперечити йому; і про сина полковника, якого постійно принижують в країні, — американці навіть не в змозі запам'ятати його ім'я, — неже так виглядає американський расизм?

Осмилюючи це, я можу стверджувати, що у фільмі показана трагедія родини, для якої будинок важливий не стільки як сама споруда, але як сім'я, тобто люди, котрі формують цей будинок. Дім без людей непотрібна річ.

Ольга ІЛЬЧИШИН

Аріель
(1988, Акі Каурісмякі)

Тимчасовий підробіток в доку. це коли ти звільняєшся з шахти. ти вмієш все. але шахту закрили. без документів. на красивому білому кадилаці. без друзів. друзі тобі не потрібні. дешевий готель. бездомність — це тимчасове. докурювати недопалки, коли нема що поїсти. ти можеш все. ти працював на шахті.

я не запам'ятав, як тебе звали. але в тюрмі про це тебе знов запитують. а ти просто дивився правді в очі, коли захищав свою гідність. а ти просто сумував за справедливистію, яку поцупили в тебе після розбійного нападу. проте все це в минулому, і мета на сьогодні — втекти. подарунок, немов у мультфільмі, святковий торт і дитяча книжка; в ній привітання маленького хлопчика та напмок. під рок-н-рольний акорди зі співкамерником робите втечу...

...всі ці кадри ми десь у дитинстві бачили, по телебаченню, в кінотеатрі, всі ці кадри до болю знайомі в обличчя. ми йдемо грабувати банк, непогано б нам танк, але можна й так... ви смістесь крізь відчай, коли в хлопців з рук випадають банкноти, і справа не в шкоді, заподіяній банку, а в операції заради свого спасіння.

нині я не стикаюся з підробленими паспортами, мені вистачає сприяння у виготовленні справжніх, нехай місяцями. та коли потрібно вже і одразу, я — пас. нашим акторам забракло б часу навіть на роздуми; корабель в Мексику не чекатиме місяць чи два. і дозволю згадати собі, що назва стрічки так чи інакше пов'язана з морем: Аріель — це не тільки русалонька, це напіввідчинені двері в новий світ і... якесь-там життя.

Вмираємо за пан!ку?
(PAN!CA: ToDieFor, Shap!k, 2008)

Одне з кращих екшнів, яке мені доводилось бачити останнім часом (Хенкок — в наркодиспансері!). Але чому — доводилось? Я шукав (не)собі наступні серії jackass і (не)випадково натрапив на «Паніку» (PAN!CA — українська відповідь американським блзням; jackass — дурень, бовдур). Додо му біг з нетерплячкою в голові та «панікою» в кишені.

Після години і 38 хвилин перегляду — ейфорія. І зовсім не паніка. Бо так буває з хорошим кіно. Я б, навіть, сказав, якісним. Поборники досконалого нехай ковтають соплі (чи картоплю-фрі з макдоналдсу; бажано носом). Бо навряд чи вони скочили б з даху електрички в Дніпро на шаленій швидкості поїзда, стрибнули в басейн з 2-го поверху і розбудили своїх мам посеред ночі. . .

Вам це може здатися клоунадою, перехідним віком, молодіжною субкультурою. . . і у всіх перелічених випадках ви виявитесь (о, фак! Фак!) праві. Бо в нашому стадному суспільстві ніхто не заграватиме до бабусь, скажімо, в 40 чи 50 років. У нашому суспільстві на це наважаться лише діти. І нехай цих дітей (господи, помилуй!) обмежені міліції пригнічують своєї присутністю, а непередбачувані громадяни (такі, совісні, знаєте) розголошують «бандитські» нахили «шкідників громадського спокою» у ЗМІ. . .

Подібні тимурівці роблять лише рекламу невгамовним підліткам (я, до речі, також). І якщо ці «бандити» правильно скористаються своєю популярністю, від них можна чекати більшого. Коли ж ці діти доростуть до мого віку й не зникнуть у вирі «дорослого життя», я залюбки приєднаюся до них.

До відома: американський jackass — це накачані дядьки років тридцяти і старші, які вважають себе професіоналами в той час. . . коли українська PAN!CA — це купка відморожених панків, переконаних у власному ідіотизмі.

Я народився від бузька
(Тоні Гатліф, 1998)

А хто народився не від бузька, скажіть мені? Якщо ви у захваті від голлівудських бойовиків, вас точно народили мама з татом. І вам не обов'язково читати далі. Просто вирвіть цю сторінку, зіжмакайте й проковтніть. Так буде простіше, ніж знати, що наше суспільство перебуває на останньому диханні, воно було побудовано на початку сторіччя, наприкінці минулого сторіччя на класових відмінностях і різниці в багатстві країн. Ви дізнаєтесь, що були пролетарські країни, а були багаті, ми продавали, ми виснажували пролетарські країни, ми раніше купували в них льон, а продавали готові сорочки; зараз вони самі їх шийють й закидають наші прилавки за дуже низькими цінами. Капіталістичне суспільство, що експлуатує бідні країни, доживає останні дні. Коли розпочалася алжирська війна, ми виступали проти неї й думали-гадали, що сталося б з Алжиром, якби не віна. . . говорило радіо в поцупленій машині голосом італійського анархіста Моріса Жуайє.

У тій самій машині ми дізнаємося й про те, що сучасна ситуація в Парижі виглядає не інакше. Словами вуличного продавця Отто: «Париж засмічений. Париж забруднений. Париж безробітний. Париж поліцейський. Париж голодний. А Отто свободний». Його супутниця Луна постійно ламає стереотипи й наражається на спротив громадської думки, випльовуючи з себе саму безкомпромісність: «Звісно ж, я не Мерилін. І не Мадонна. І не Ніна Хаген. Ні. Я, мов сука. Як собака. Їх бін скандалістка. У вашому капіталістичному суспільстві, у вашій демократії, у вашій свідомості. Жан Біго. Жан Ренуар. Жан Люк Годар. Джон Форд. Джон Касаветес. На сміттярку-ку! Ліві, праві — всіх на одну сміттярку! Член, пєска, яйця починають війну!».

Підібраний Отто й Луною безпритульний хлопчик Алі додає стрічці космополітичного колориту. Алі, котрого батько виганяє з дому лише за те, що хлопець, на відміну від усіх порядних емігрантів, не бажає асимілюватися з французьким народом, не визнає й не вживає, як мусульманин, свинини, не хоче уподібнюватися до арабів із подвійним громадянством і називати себе не інакше, як Мішель. Автор стрічки доводить до абсурду французьке населення, даючи їм однаковіськи імена — Мішель. Не «Мішелів» у стрічці немає. Якщо ти не Мішель, отже — ніхто. Алі — хлопчик-інтелектуал, який зачитується анархо-комуністами минулих епох, відмовляється від кіно для мас, що знімають нудьгуючі буржуа, й мстить суспільству за причинені кривди й образи.

Недарма вони (Отто, Луна, Алі) знаходять і допомагають лелеці зі зламаним крилом. Лелека теж емігрант, називається Мухаммедом, сам — алжирець, має 22 роки. Мухаммед дезертирував із армії та втік у Марокко, а згодом перетнув кордони Іспанії та Франції під днищем вантажівки. Зараз він разом із молоддю шукає вихід із ситуації. Якій? Як перетнути кордон у Німеччину за підробленими документами. Коротше кажучи, я народився від бузька. А хто народився не від бузька, може пропустити цей кіношедевр.

СКА – український різновид СКА

Сьогодні я здаю себе в оренду. Так-так. Я винаймаюся. У тимчасове користування. Можливо, на одну ніч. Без плати за з'єднання та попереднього внеску. Я ж недарма притіліпався (точніше мене підкинули) до стадіону СКА послухати ска у виконанні СКА.

Зараз поясню. Того вечора виступали Сергій Жадан та «Собаки в космосі», презентуючи спільний проект під кумедною назвою «Спортивний клуб армії». Народу було народно. Загалом люди, котрі не тямив в спорті. І ще менше тих, хто служив в армії. До клубу вони також не мали жодного стосунку. Тож невідомо, чого вони взагалі туди приперлися.

Я сидів за столиком в компанії коньячних дівчат і найдешевшого пива, намагаючись не думати, що зраджую зі «Славутичем». Оскільки пиво було «Славутичем», пив його досить швидко. Швидше, ніж Жадан читав вірші. Кожні сім-десять хвилин я бігав за наступною порцією хмеля та солоду. Мені вдалося прогавити половину з того, що читав Жадан.

Та коли задзеленчало у вухах ска, не роздумуючи побіг скакати. За мить я віддав себе музиці і припинив звертати увагу на дівчат, що продовжували сьорбати рідину, подібну за кольором до коли. За ще одну мить я дав змогу розслабитися своєму животу і теж насолодитися ска-саундом. Так я опинився «не в темі», адже голими цицьками трусив тільки я.

«СВК» змусили підняти не дуже велику дупцю редактора ПРОСТО НЕБА та й піти розтрисити її. Парубки та молодиці, розтрисували свої сідниці, запам'ятав я з минулосторічного концерту Тартаку. Цікаво, якби ТАРТАК перекваліфікувався в ска-бенд, чи віднайшли би вони тоді себе? Адже на переконання Жадана, ска – це варіант розвитку консолідуючої ідеї українського народу. Це те, про що любить побалакати Сашко Положинський. Гадаю, Тартак подумає над мою пропозицією.

Я не помітив, як в танці почав чіплятися до людей. До тих, хто не тямив у спорті. І хто ніколи не служив. Цицьки в них були на кілька розмірів більше, ніж мої. Це мені подобалося. Не подобалося, що люди не відповідали взаємністю. От тоді я й вирішив начепити на себе табличку «Оренда». Крім грайливих усмішок були також холодність та відчуженість. Тобто я відчував себе відчуженим серед холодних людей.

Найобразливіше, що всі вони зовсім не були холодними. Навпаки, розпечені. Зіпрілі. Розхристані. Скашні. Це мені також подобалося. Тому я й зняв цю d.i.y.-табличку, і викинув кризь вогонь та полум'я спортивного клубу армії. Після останньої пісні «Собаки» я розчулювався настільки, що допоміг одному хлопцеві – ні, він не знімав мене! – знайти клаптик паперу для автографа. Проте цю знахідку я не віддав йому, – сподіваюсь, бажання отримати автограф спонукало хлопчину дізнатися більше про себе.

Я проковтнув залишки «Славутича» і вийшов надвір. На дворі було темно і ска прощалося з містом.

P.S. ШАНУВАЛЬНИКАМ ТВОРЧОСТІ «СВК» РЕКОМЕНДУЮ НЕ ВІДВІДУВАТИ ЇХНІ КОНЦЕРТИ В ХМІЛЬНОМУ ДОМІ РОБЕРТА ДОМСА ЧЕРЕЗ ПОЛІТИКУ НАЦИЗМУ, ШОВІНІЗМУ ТА КСЕНОФОбії ЗАКЛАДУ СТОСОВНО РОСІЙСЬКОМОВНИХ ВИКОНАВЦІВ.

Презентація диска
Сергія Жадана та гурту
«Собаки в космосі»

АРТ
ВЕРТЕП

«Спортивний клуб армії»

20 листопада - 20 грудня

Київ, Кременчук, Дніпропетровськ
Луцьк, Житомир, Чернігів, Донецьк
Харків, Івано-Франківськ
Львів, Одеса

36

ПРОСТО НЕБА #4

Соціальний Психоз333

Біжи! Біжи!!! Біжи, кролику! Розпродаж вже закінчується! Як же ж! Ти так можеш прогавити найнижчі ціни, які не залежать від зростання ціни на долар! Біжи швидше! =(Стадний інстинкт з'їдає власні думки, власну точку зору.

Промивання мізків – і ти вже переконаний, що саме так і треба! Реклама різного, «найпотрібнішого» забирає увесь простір... Куди б ти не відвів погляд... і там тебе також переконуватимуть, що без цього «блага» ти не зможеш прожити й дня. Тому: біжи!!! Можливо, ти не знаєш про глобальне потепління, про те, що навколо збільшується кількість хворих на туберкульоз, які не йдуть до лікаря, так як не мають часу (бо ж треба бігти!!!), про те, що увесь час збільшується кількість бездомних і їм дійсно нема що їсти, а ти їж продукти, які не пройшли перевірки на сумісність з твоїми генами... Але ти точно знаєш все про газовий конфлікт, про економічну кризу та про великі гроші! І ще більше знаєш різноманітних пліток про життя таких «цікавих» зірок шоу-бізнесу. Ти переймаєшся тим, що сказав президент і що відповіла йому прем'єр-міністр... але не знаєш, як почуватися твоя рідня.

Зате місце переповнюється кроликами-шопоманами:) вони бігають і купляють усе-усе «без чого просто не можна сьогодні прожити»!

А коли нарешті магазини закриваються, а клуби ще не відкриваються, вони біжать робити що?) Правильно! Мінати аватарки! «Маленька, зміні аватарку! В житті ти краща!») А справа в тому, що в житті він на неї просто часу не знайде! Бо ж треба... БІГТИ!

Соціальний психоз не дає людині бути собою, позбавляє природних бажань, вирішує за тебе, надиктовує усі потреби... цінності... і проблеми твої він теж сам оголошує.

Вважаємо, треба знати ворога в лице!:) Тема вечірньої програми: Соціальний психоз!

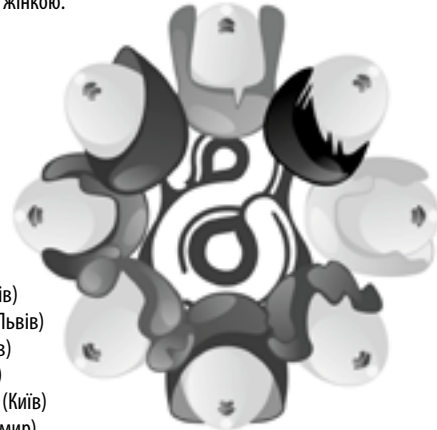
Тема?
Соціальний психоз

Що?
МамаДеЯ-4 або Свято продовжується))

Коли?
27.02.09 – святкуватимемо
ще й рік від дня створення)

ВІСІМ ПОЕТОК на ВОСЬМЕ БЕРЕЗНЯ

Читання жіночих поезій з відерядами та елементами перформансу, приурочені до цього гендерно диференціюючого свята, спрямовані на переосмислення способу його святкування сучасною жінкою.

Учасниці:

1. Ірина Шувалова (Київ)
2. Лариса Радченко (Львів)
3. Альбіна Позднякова (Львів)
4. Катерина Бабкіна (Київ)
5. Оксана Васків (Львів)
6. Вікторія Черняхівська (Київ)
7. Юлія Стахівська (Житомир)
8. Мар'яна Максим"як (Тернопіль)

6 березня, 18 год - Львів, Центр культури та дозвілля "Лис Микита" (студентський клуб національного університету ім. Івана Франка, вул. Університетська, 1 (вхід з підвір'я))

7 березня, 18 год - Тернопіль, бар "Коза" (бульв. Шевченка, 23)

8 березня, 18 год - Івано-Франківськ, культурно-мистецького центру "Є" (вул. Незалежності, 31)

9 березня, 18 год - Київ, культурно-мистецького центру "Є" (вул. Лисенка, 3)

Координатор проекту: Альбіна Позднякова, tryagain@gmail.com, тел. 80636857014

Акція здійснюється за підтримки культурно-мистецького центру "Є" в Києві та Івано-Франківську, Центру культури та дозвілля "Лис Микита" у Львові та бару "Коза" в Тернополі.

Як Ви можете допомогти бездомній людині?

Просто відірвіть цей купон і віддайте людині, яка потребує інформації.

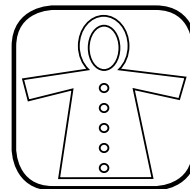

ДЕ ПОЇСТИ?

ДЕНЬ	ЧАС	АДРЕСА	ОРГАНІЗАЦІЯ
Понеділок	14:00	Водоканал – вул. Коциловського (кол. Матюшенка)	Церква “Християнська надія”
Вівторок	12:00	вул. Петлюри, 17 (сквер напроти базару “Новий”)	Церква “Християнська надія”
	13:00	пр. Червоної калини, 127 а	Христ.-Євангел. церква “Божий мир”
Середа	12:00	Палац спорту “Україна” (вул. Мельника)	Церква “Християнська надія”
	13:00	Кінотеатр “Сокіл” (вул. В. Великого, 14 а)	“Посол +” (з можливістю влаштуватися в притулок)
	16:00	Палац Хоткевича	Церква “Осанна” (з можливістю влаштуватися в притулок)
Четвер	13:00	пр. Червоної калини, 127 а	Христ.-Євангел. церква “Божий мир”
	14:00	Порохова вежа	“Спільнота взаємодопомоги “Оселя”
	18:00	вул. Банківська (біля смітників)	Спільнота Святого Егідія
П`ятниця	14:00	Рясне-1, біля супермаркету “ВАМ”	Церква “Християнська надія”
Субота	14:00	Палац Хоткевича	Церква “Осанна” (з можливістю влаштуватися в притулок)
Неділя	15:00	вул. Городоцька (біля цирку)	“Їжа замість зброї”

Де отримати теплий одяг:

вул. Кирилівська, 3 а,
Львівський міський соціальний центр, 20:00–22:00.
Тел.: 8 (032) 233-10-49 (гаряча лінія)

Львів – Винники, вул. Винниченка, 3
(бічна Миколайчука, «Галактика»).

Понеділок – П'ятниця, 10:00–13:00,
«Осередок Кофоеда» («Оселя»)

Де помитися, підстригтися і випрати речі:

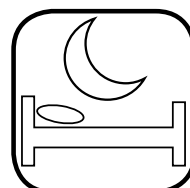
Львів – Винники, вул. Винниченка, 3
(бічна Миколайчука, «Галактика»).

Понеділок – П'ятниця, 10:00–13:00,
«Осередок Кофоеда» («Оселя»)

Де переночувати:

вул. Кирилівська, 3 а,
Львівський міський соціальний центр, 20:00–22:00.
Тел.: 8 (032) 233-10-49 (гаряча лінія)

Де отримати реєстрацію та відновити паспорт:

вул. Кирилівська, 3 а,
Львівський міський соціальний центр
(юридичні консультації, відновлення втрачених документів,
постановка на облік, реєстрація за переважним
місцезнаходженням).
Тел.: 8 (032) 233-14-79, 233-10-49.

Де отримати консультацію юриста?

М. Львів-Винники, вул. І. Франка, 69
ЛМГО «Спільнота взаємодопомоги «Оселя»
Кожного вівторка з 10.00 до 17.00

Де можна поступово відновити своє життя?

м. Львів-Винники, вул. І. Франка, 69.
Спільнота взаємодопомоги «Оселя»
(життя в спільноті, праця для свого утримання,
навчання та допомога іншим)

У 2008 році група соціальних працівників, журналістів, письменників і багатьох інших талановитих людей вирішили об'єднати свої таланти, щоби залучити до соціальної інтеграції бездомних і тимчасово безробітних осіб, долаючи стереотипи в масовій свідомості про бездомність як явище, під обкладинкою ПРОСТО НЕБА.

Беручи за приклад вуличні видання, які на сьогодні є об'єднаним голосом проти бідності та соціальної справедливості в 40 країнах світу, ПРОСТО НЕБА зробили свій перший крок, вийшовши у світ тиражем 2 000 примірників.

Усвідомлюючи поставлені перед собою завдання, ПРОСТО НЕБА не збираються ставати монополією авторського слова, а надавати можливість висловитися соціально незахищеним верствам населення, як на шпальтах журналу, так і розповсюджуючи ПРОСТО НЕБА на вулиці. Нобелівська лавреатка Ельфріда Елінек якось зазначила, якщо немає теперішнього, треба турбуватися за майбутнє. ПРОСТО НЕБА вважає, що майбутнє відбувається ЗАРАЗ.

**Усі матеріали у цьому журналі – добра воля дописувачів і співробітників видання.
Винагороди за подані до друку матеріали немає.**

**Видання не комерційне та не отримує прибутків від розповсюдження. Кошти з продажу
лише частково покривають витрати на друк, бо половина з них – заробіток
бездомного продавця – і це основне!**

Проект реалізує ЛМГО «Спільнота взаємодопомоги «Оселя»

www.etaus-oselya.org за підтримки

Фонду сприяння демократії при посольстві США в Україні

та у співпраці з міжнародною асоціацією

вуличних газет INSP www.street-papers.org

З ідеями, відгукми та пропозиціями пишіть на prosto_neba@yahoo.com

Дякуємо вам, що купуєте цей журнал.

ПРОСТО
НЕБА

© Ростислав Шпук